

ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO ESTONII

FILIP GORCZAK
IV HOTELARSTWO/WIECZOROWE
NR INDEKSU: 33269

Spis treści

WSTĘP	2
ROZDZIAŁ I PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O KRAJU	3
1.1 Informacje ogólne.....	3
1.2 Położenie geograficzne i geopolityczne	6
1.3 Ludność	7
1.4 Język	7
1.5 Ustrój polityczny Estonii oraz podział administracyjny	8
1.6 Gospodarka.....	10
1.7 Warunki naturalne rozwoju turystyki.....	12
1.8 Klimat.....	14
1.9 Dostępność Komunikacyjna.....	15
1.10 Regiony koncentracji ruchu turystycznego.....	17
1.11 Atrakcje turystyczne.....	18
ROZDZIAŁ II RYNEK RECEPCJI TURYSTYCZNEJ	22
2.1 Rynek Estonii jako część regionu Europy w międzynarodowym ruchu turystycznym.....	22
2.2 Turystyka przyjazdowa zagraniczna.....	23
ROZDZIAŁ III RYNEK EMISJI TURYSTYCZNEJ	31
3.1 Turystyka krajowa.....	31
3.2 Turystyka zagraniczna.....	34
ROZDZIAŁ IV ZNACZENIE RYNKU TURYSTYCZNEGO DLA POLSKI	38
ZAKOŃCZENIE	44
BIBLIOGRAFIA	45
SPIS RYSUNKÓW	45
SPIS TABEL	46
SPIS WYKRESÓW	47

WSTĘP

Poniższa praca powstała w celu analizy rynku turystycznego Estonii, zarówno rynku recepcji turystycznej, jak i emisji turystycznej. Choć turystyka w tym kraju nie jest wiodącą dziedziną gospodarki, a jego mieszkańcy nie należą do narodu, który wyróżniałby się pod względem aktywności turystycznej postanowiłem dokonać tej analizy z kilku powodów. Jednym z nich jest fakt, iż Estonia tak jak i Polska w 2004 roku stała się członkiem Unii Europejskiej, a w 2007 r. została przyjęta do krajów strefy Schengen. Kolejnym powodem jest to, że bardzo długo było pod wpływem Rosji i stosunkowo niedawno odzyskało niepodległość.

Moja praca składa się z czterech rozdziałów. W rozdziale pierwszym zostały zawarte ogólne informacje na temat kraju, dotyczące jego położenia geograficznego, ustroju politycznego, gospodarki i klimatu. Ukazane zostały również regiony turystyczne Estonii i warunki rozwoju turystyki. Rozdział drugi poświęcony jest analizie rynku recepcji turystycznej. Jest on bogaty w tabele oraz wykresy, które pokazują miejsce Estonii w międzynarodowym ruchu turystycznym. Znajdują się tu również informacje na temat turystów odwiedzających ten kraj, motywy ich przyjazdów, regiony do których najczęściej podróżują, rodzaje ich zakwaterowania, itp. Kolejny rozdział opisuje rynek emisji turystycznej, czyli aktywność turystyczną Estończyków w kontekście podróży krajowych, jak i międzynarodowych. W rozdziale czwartym dokonałem analizy estońskiego rynku turystycznego pod kątem jego znaczenia dla Polski.

Do pisania niniejszej analizy wykorzystałem głównie strony internetowe, na których znalazłem dane statystyczne oraz publikacje dotyczące turystyki w tym kraju. Większość danych dotyczących badania rynku recepcji turystycznej Estonii pochodzi niestety z roku 2007. Większa część pracy oparta jest na publikacji "Turism. Majutus Tourism. Accomodation", którą można znaleźć na stronie www.stat.ee oraz publikacji "Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2008 roku" autorstwa Witolda Bartoszewicza i Teresy Skalskiej.

ROZDZIAŁ I PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O KRAJU

1.1 INFORMACJE OGÓLNE

Informacje podstawowe

Informacje podstawowe to zbiór najważniejszych informacji o Estonii. Zbiór stanowi jedynie wstęp do dalszego poznawania tego państwa. Więcej i bardziej szczegółowe informacje odnajdziemy w dalszej części pracy.

Nazwa (oryginalna): Eesti Vabariik

Stolica: Tallinn

Język (urzędowy): Estoński

Ludność: 1 315 912 (2007)

Powierzchnia: 45 227 km²

Gęstość zaludnienia: 29 osób/km²

Waluta: 1 kroon = 100 senti

PKB (PPP): 26 mld USD (2006)

PKB/osobę (PPP): 19 600 USD

Wzrost PKB: 9.8% (2006)

Inflacja: 4.4% (2006)

Wartość eksportu: 9.68 mld USD

Wartość importu: 12.03 mld USD

Inwestycje zagr.: 688.2 mln USD

Bezrobocie: 4.5% (2006)

Ustrój polityczny: Republika

Prezydent: Toomas Hendrik Ilves

Premier: Andrus Ansip¹

Rysunek 1. Estonia w świecie

Źródło: www.cia.gov

¹ z Internetu: www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/en.html (data odczytu: 15.04.2010)

Nazwa

Po około 50 letniej przerwie Estonia powróciła do dawnej nazwy Republika Estońska. Krótką formą używaną w Estonii jest Eesti, a długą jest Eesti Vabariik.

Flaga

Flaga narodowa Estonii jest prostokątem złożonym z trzech poziomych pasów o jednakowej powierzchni. Górny pas jest koloru niebieskiego, środkowy jest czarny, a dolny biały. Proporcja flagi wynosi 11:7, normalny format flagi to 165 na 105

Rysunek 2. Flaga Estonii

centymetrów. Niebiesko - czarno -

Źródło: www.estii.pl

biała flaga pojawiła się już w XIX

wieku, używana była przez Stowarzyszenie Studentów "Vironia". Po raz pierwszy flagę wywieszono 24 lutego 1881 roku w Tartu i od tej pory używana była na antyrosyjskich manifestacjach jako symbol odrębności narodowej Estończyków. Pierwszy raz tą flagę konsekrowano czwartego czerwca 1884 roku w Otepää, jako flagę Estońskiego Uniwersyteckiego Stowarzyszenia Studentów. Z czasem flaga ta stała się flagą narodową. Tymczasowy rząd Estonii wydał ustawę, 21 listopada 1918 roku proklamującą tą flagę jako oficjalne barwy Estonii. Flaga oficjalnie została przyjęta 4 lutego 1920 roku. Ustawa o fladze została przyjęta przez parlament 27 czerwca 1922 roku. Po aneksji Estonii przez Związek Radziecki w czerwcu 1940 roku zostało zabronione (przez komunistyczne władze) używania niebiesko - czarno - białej flagi. Na przełomie lat 1987/88 podczas "śpiewającej rewolucji", w czasie odbudowy niepodległości niebiesko - czarno - biała flaga używana była otwarcie jako symbol narodowy. 24 lutego 1989 roku flaga ta została zawieszona na wieżę Pikk Hermann. Ustawa o tej fladze jako oficjalnej fladze narodowej Estonii została zainicjowana 7 sierpnia 1990 roku. 6 kwietnia 1993 roku ustawa weszła w życie.

Kolorystyka flagi nawiązuje do barwnej i burzliwej historii i kultury Estonii lub wiąże się z naturą i pięknem krajobrazu kraju. Barwa niebieska oznacza niebo, czarna - ziemię, biała - śnieg. Według innej wersji kolor niebieski symbolizuje zaufanie i wierność, czarny - dawne ziemie estońskie lub pełną cierpień historię, biały - cnotę i nadzieję. Niebieski oprócz koloru nieba odbija błękit morza oraz tysiące jezior i jeziorek Estonii. Kolor czarny symbolizuje tradycyjny kaftan chłopca estońskiego. Kolor biały symbolizuje letnie noce rozświetlane przez północne słońce.

Godło

Estońskie godło składa się z dwóch elementów, większy to trzy niebieskie lwy na złotym tle, wokół tego elementu jest obramowanie z dwóch, krzyżujących się u dołu godła, połączonych gałęzi dębu. Godło Estońskie ma drugi wzór, w którym nie występują krzyżujące się gałęzie dębu. Wzór godła pochodzi z XII wieku, kiedy to duński król Valdemar III założył Tallin (Reval) i podarował miastu

Rysunek 3. Herb Estonii

Źródło: www.estii.pl

godło podobne do godła duńskiego z motywem trzech lwów. Motyw trzech lwów został zapożyczony do godła całej prowincji Estonii, która została przyłączona przez królową Rosji Katarzynę II czwartego października 1788 roku. Parlament estoński proklamował godło to jako oficjalny symbol narodowy 19 czerwca 1925 roku. Po aneksji Estonii przez Związek Radziecki w czerwcu 1940 roku zostało zabronione (przez komunistyczne władze) używania godła. Ustawa o ponownym ustanowieniu godła tego narodowym symbolem Estonii została zainicjowana 7 sierpnia 1990 roku. 6 kwietnia 1993 roku ustawa weszła w życie. Wieńce dębowe symbolizują siłę i trwałość państwa.²

² Z Internetu: www.estii.pl (data odczytu: 25.04.2010)

Hymn

Narodowym hymnem Estonii jest "Mój Kraj Ojczysty, Moje Szczęście, Radość". Melodia została napisana, oraz słowa w oryginale po niemiecku, przez Fredrika Paciusa 1843 roku. Słowa do melodii (w estońskiej wersji) ułożył Johann Voldemar Jannsen. W 1869 roku podczas pierwszego Estońskiego Festiwalu Piosenki została zaśpiewana ta piosenka. Stała się ona bardzo popularna podczas nasilającego się ruchu narodowego. W Finlandii była popularna jedynie wśród studentów, lecz szybko zyskała sobie szeroką popularność. Po uzyskaniu, po pierwszej wojnie światowej, niepodległości przez obydwa kraje, melodia ta z różnymi słowami stała się państwowym hymnem obu narodów. Oficjalnie hymnem Estonii stała się w 1920 roku po wojnie o niepodległość. Podczas sowieckiej okupacji Estonii melodia ta została surowo zakazana, a za śpiewanie jej zsyłano na Syberię. Jednak melodia była słuchana przez Fińskie radio dzięki czemu melodia nigdy nie mogła być zapomniana. Po odzyskaniu niepodległości ponownie "Mój Kraj Ojczysty, Moje Szczęście, Radość" został oficjalnym hymnem Estonii. Po latach zakazywania używania symboli narodowych, wiersz Lydii Koidula "Moja ojczyzna jest droga dla mnie" z melodią Gustava Ernesaksa stał się pełnym uczuć narodowych, nieoficjalnym hymnem.³

1.2 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I GEOPOLITYCZNE

Estonia leży w północno-wschodniej Europie u wschodnich wybrzeży Morza Bałtyckiego, które oblewa ją zatokami Fińską i Ryską. Graniczy z Federacją Rosyjską na wschodniej granicy (200 kilometrów za granicą leży Petersburg), posiadając 294 kilometry granicy z nią, a od południa z Łotwą (70 kilometrów od granicy leży Ryga - stolica Łotwy), posiada 339 kilometrów granicy z nią, na północy przez Zatokę Fińską graniczy z Finlandią (Zatoka ma około 80-100 kilometrów szerokości).

Rysunek 4. Republiki Nadbałtyckie

Źródło: www.estii.pl

³ Z Internetu: www.estii.pl (data odczytu: 25.04.2010)

Granica Estonii ma długość 1 445,4 km, w tym granica morska ma długość 768,6 km, a lądowa ma długość 676,8 km z czego około połowy przebiega wzdłuż rzek i jezior. Odległości między Tallinem a: Helsinkami wynosi 85 kilometrów, Rygą 307 km, St. Petersburgiem 395 km, Sztokholmem 405 km. Aby dotrzeć drogami lądowymi z Tallina do St. Petersburga należy przebyć około 405 km, do Rygi 312 km, do Helsinek około 770 km, do Wilna 593 km, do Warszawy 968 km, do Berlina 1 269, do Brukseli 1 988 km, do przylądka Roca około 4090 km, do przylądka Matapan około 3115 km, a do przylądka Północnego około 2 015 km.⁴

1.3 LUDNOŚĆ

Estonia jest jednym z najmniejszych państw w Europie, zarówno pod względem powierzchni, jak i liczby ludności, która w 2008 roku wynosiła w Estonii to około 1.34 miliona osób. Estończycy stanowią 68,6% ludności (spis z 2006 r.), Rosjanie 25,6% (głównie w Tallinnie, Kohtla-Järve i Narwie), Ukraińcy 2,1%, Białorusini 1,3%, Finowie 0,9%; pozostali to głównie Tatarzy, Łotysze, Żydzi, Polacy i Litwini. Od początków lat 90. Spadek liczby ludności. Przyrost naturalny od 1991 ujemny (−5,3‰ w 1995 i −4,1‰ w 1997). Wskaźnik urodzeń 8,7‰; w wieku do 14 lat 19% populacji, 65 lat i więcej 14%. Ludność miejska 69%. Gęstość zaludnienia 29,4 osób na km² (największa w północnej części, między Tallinnem a Narwą).

1.4 JĘZYK

Oficjalnym językiem kraju jest język estoński, blisko spokrewniony z językiem fińskim, i tak jak fiński zawiera wiele słów szwedzkiego pochodzenia. Podczas ery radzieckiej język rosyjski był obowiązkowo nauczany w szkołach i stąd powszechna jego znajomość, nie tylko wśród etnicznych Rosjan, ale również wśród starszych, 30-70-letnich Estończyków. Historia Estonii sprawia jednak, że nawet znający język rosyjski Estończycy nie chcą go używać i w praktyce wolą porozumiewać się w dowolny inny sposób, przy pomocy kilku znanych słów angielskich lub na migi. Współcześnie w szkołach, jako

⁴ z Internetu: <http://www.eesti.pl/przyroda.html> (data odczytu: 25.04.2010)

pierwszy obcy język wykładany jest raczej angielski, który jest stosunkowo powszechnie znany wśród młodych ludzi. Języki, według spisu z 2000 roku:

- język estoński 67,3%
- język rosyjski 29,7%,
- inne 2,3%
- nieznane 0,7%
- język võro 70 000 4

1.5 USTRÓJ POLITYCZNY ESTONII ORAZ PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Estonia jest republiką wielopartyjną. Ustrój polityczny kraju ukształtowała konstytucja z 1992 roku.

Kładzie ona szczególny nacisk na

dominację jednoizbowego parlamentu, który nazywa

Riigikogu. Jest on ciałem legislacyjnym,

wybijanym w 5-

przymiotnikowych

wyborach na 4 lata z 5%

progiem wyborczym dla partii. W parlamencie

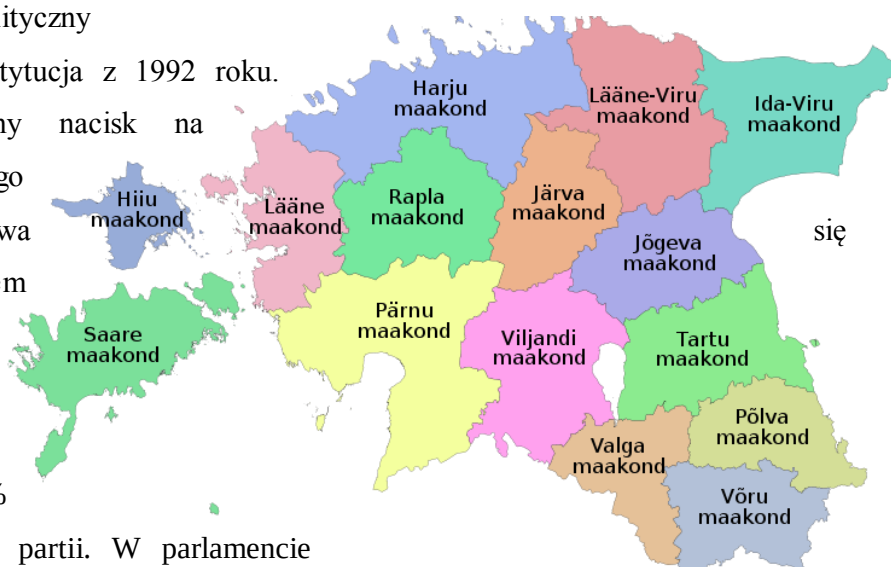
zasiada 101 deputowanych.

Najważniejszymi zadaniami parlamentu, oprócz stanowienia prawa, są:

- zatwierdzanie rządu
- wybór prezydenta na 5-letnią kadencję.

Mimo że prezydent posiada prawo weta wobec ustaw parlamentu, jego kompetencje ograniczają się do reprezentowania państwa i wskazania premiera po

Rysunek 5. Mapa administracyjna Estonii

Źródło: www.pl.wikipedia.org

wyborach, których termin także on wyznacza. Głównym organem wykonawczym polityki państwa jest rząd, odpowiedzialny przed parlamentem. Parlament kontroluje go nie tylko przez votum zaufania/nieufności, ale także przez interpelacje i zapytania (tzw. Godzina pytań do premiera w każdą środę). Estonia jest podzielona na 15 prowincji (Maakonnad; lp. – maakond; ‘powiat’). Prowincje z kolei dzielą się w sumie na 227 gmin dwóch rodzajów: 33 miejskie (*linn*) i 194 wiejskie (*vald*).⁵

Tabela 1. Podział administracyjny Estonii według prowincji

Prowincja	Stolica	Powierzchnia (km ²)	Ludność
 Hiiu	Kärdla	1023	10 289
 Saare	Kuressaare	2922	35 356
 Lääne	Haapsalu	2383	28 101
 Rapla	Rapla	2980	37 093
 Pärnu	Pärnu	4807	89 660
 Harju	Tallinn	4333	521 410
 Lääne Viru	Rakvere	3465	66 743
 Ida Viru	Jõhvi	3364	174 809
 Järva	Paide	2623	38 255
 Jõgeva	Jõgeva	2604	37 647
 Viljandi	Viljandi	3422	56 854
 Tartu	Tartu	2993	148 872
 Põlva	Põlva	2165	31 954
 Võru	Võru	2305	38 967
 Valga	Valga	2044	35 059

Źródło: www.pl.wikipedia.org

⁵ Z Internetu: www.pl.wikipedia.org (data odczytu: 25.04.2010)

1.6 GOSPODARKA

W okresie międzywojennym tworzone były podstawy gospodarki oparte na umiejętnym wykorzystaniu warunków naturalnych, lecz II wojna światowa zniweczyła trud włożony w tworzenie podstaw. Reformy systemu gospodarczego zapoczątkowano przed odzyskaniem niepodległości, w połowie lat 80. Do 1991 roku Estonia wchodziła w skład nadbałtyckiego regionu ekonomicznego ZSRR. Po okresie przejściowej zapaści związanej z ochłodzeniem więzi z Rosją, wprowadzane reformy pobudziły gospodarkę do wzrostu i "zwycięstwa nad postsowieckim dziedzictwem" - jak notują specjaliści HSBC. Od 1995 roku estońska gospodarka corocznie notuje wzrost na poziomie średnim 5% i jest jedną z najszybciej rozwijających się spośród państw Europy i świata.

Według analityków HSBC Estonia od dwóch lat należy do najszybciej rozwijających się rynków wschodzących. Przy wydatnej pomocy krajów skandynawskich Estonia szybko modernizuje się. Zbudowano nowoczesny system bankowy, w 1998 roku doszło do konsolidacji w sektorze bankowym pozostało 5 z 9 banków oraz wszedł do tego sektora kapitał szwedzki. Zmodernizowano także system podatkowy, szybko postępuje prywatyzacja i restrukturyzacja, nastąpił znaczny napływ kapitału zagranicznego, zliberalizowano przepisy handlowe i celne. Dynamicznie i efektywnie przeprowadzane reformy zaowocowały unowocześnieniem gospodarki: z dominującej pozycji sektora przemysłowo - rolniczego przestawiono gospodarkę na sektor usługowy. Przemysłane i gruntowne reformy sprawiły, że ogólne otoczenie dla biznesu stało się lepsze niż w krajach Europy Centralnej, a Estonia stała się jednym z najbardziej atrakcyjnych celów inwestycyjnych w całej Europie. Negatywnym zjawiskiem jest deficyt w handlu zagranicznym, zaś pozytywnym jest nadwyżka wewnętrzna. Obecnie Estonia oceniana jest jako jeden z najlepiej przygotowanych krajów do przystąpienia do Unii Europejskiej i wstąpienia do strefy Euro.

Estonia podobnie jak Litwa i Łotwa już teraz spełnia kryteria traktatu z Maastricht i ma duże szanse wprowadzenia euro w najwcześniejszym możliwym terminie w 2007 roku. Przewiduje się, że gospodarka estońska utrzyma wysoką dynamikę wzrostu także w bieżącym roku jak i kolejnych latach. Mniejsza zależność od rynku niemieckiego, niż Polski, Czech czy Węgier sprawiła, że Estonię ominie kryzys panujący obecnie w eurostrefie. Dzięki wysokiej dynamice, przemysłanym reformom oraz sprzyjaniu rozwojowi

gospodarki rynkowej Estonia, obok Litwy i Łotwy, zasługuje na tytuł "nowego tygrysa nowej Europy". W 1991 roku było w Estonii 246 przedsiębiorstw typu joint ventures założonych z udziałem firm zagranicznych, głównie fińskich. W 1998 roku łączna wartość inwestycji zagranicznych (głównie z Finlandii) osiągnęła ponad 350 mln USD. W 1996 roku wpływy z prywatyzacji wyniosły 210 mln USD. Największym przedsięwzięciem tego typu w kraju oraz jednym z największych w regionie była prywatyzacja państwowej firmy telekomunikacyjnej Estonian Telecom. W 1999 roku sprzedano 49% akcji tej firmy. Struktura wytwarzania produktu krajowego brutto w 2001 roku: usługi 66%, przemysł i budownictwo 28%, rolnictwo 6% (odpowiednio w 1996 roku: usługi 65%, przemysł i budownictwo 28%, rolnictwo 7%). PKB w 1997 roku wyniósł 6450 USD na osobę. PKB, liczony według parytetu siły nabywczej, na jedną osobę w 2002 roku wyniósł 10 900 euro - porównując (2000 rok): Łotwa - 6975 euro, Finlandia - 23498 euro.

Parytet siły nabywczej w 2002 roku całego społeczeństwa wyniósł 15,2 miliarda USD. Średni wzrost produkcji w latach 1990 - 1995 wyniósł -4,3%, w latach 1996-1997 6,4%, a w 2000 roku wyniósł aż 6,9%. W 2002 roku wzrost PKB wyniósł 4,4%. Przewiduje się, że dynamika wzrostu PKB wyniesie około 5% w bieżącym roku. W 2001 roku siła robocza stanowiła 608 600 osób. W 1998 roku 66% osób czynnych zawodowo znalazło zatrudnienie w sektorze usług i handlu, 20% w przemyśle, 11% w rolnictwie i leśnictwie. Bezrobocie w 2001 roku wyniosło 12,4%, w 1996 roku było to 9,4%. Inflacja, podobnie jak w 1999 roku, w 2002 roku wyniosła 3,7%. Dochody budżetu w 2002 roku wyniosły 1,89 miliarda USD, wydatki zrównoważyły dochody budżetowe - wyniosły także 1,89 miliarda USD. Zadłużenie zagraniczne w 2002 roku wyniosło 3,3 miliarda USD. W 2000 roku Estonia korzystała z 108 milionów USD pomocy zagranicznej. Najważniejsze ośrodki biznesu to Tallinn, Tartu, Pärnu, Viljandi, Valga i Rakvere. Estonia należy do Światowej Organizacji Handlu. Estonia ma dwuprocentowy udział w przydziale środków z funduszu PHARE

Waluta

Estonia jako pierwsza z republik byłego ZSRR opuściła w 1992 roku strefę rublową i powróciła do własnej waluty. Korona (Kroon) Estońska (EEK; 1EEK = 100 senti). Około 3,3 EEK stanowi 1 PLN, 17,5 EEK wynosi około 1 USD (w 2002 roku). Korona Estońska ma stały kurs do Euro wynoszący 15,65 EEK za 1 EUR. Dzięki odzyskaniu rezerw złota zdeponowanych w bankach zachodnich przed inwazją ZSRR w 1940 roku, waluta estońska

jest ustabilizowana. Dodatkową korzyść przyniósł system wymiany walut po stałym kursie (tzw. zarząd walutą currency board).

1.7 WARUNKI NATURALNE ROZWOJU TURYSTYKI

Całkowita powierzchnia Estonii to 45 227 km² (łącznie z wyspami), z czego 2016km² to wody (jeziora), 43 211km² to ląd. W skład Estonii wchodzi 1521 wysp i wysepek (w większości niezamieszkałych) w Zatoce Fińskiej i Ryskiej (największe to Sarema 2673km², Hiiuma 989 km², Muhu 200km², Vormsi 92,9km²) o łącznej powierzchni 4 133km² (9,16% powierzchni kraju). Z części lądowej najbardziej wysunięty na północ jest przylądek Purekkari na półwyspie Pärissa, na południu miejscowość Naha, a na wschodzie miasto Narwa, poza lądem na północy wyspa Vaindloo, na zachodzie wyspa Vilsandi. Ciągłość terenu Estonii z północy na południe wynosi 240km, a z zachodu na wschód 360km. Estonia leży w północno - zachodniej części równiny Wschodnioeuropejskiej. Zachodnie wybrzeże silnie rozczłonkowane, niskie, północne - wysokie i strome. W Estonii występuje urozmaicony krajobraz, można rozróżnić dwa dominanty na tym polu: nizinne równiny oraz wyżyny.

Tereny nizinne stanowią większość obszaru (średnia wysokość Estonii wynosi 50 metrów), znajdują się głównie na zachodzie kraju. Na terytorium Estonii występują cztery obszary nizinne. Największy to Zachodnio - Estońska nizina, obejmuje całą zachodnią Estonię łącznie z wyspami. Na znacznym obszarze tej niziny występują bagna. Nizina Võrtsjärv również w przeważającej części jest bagnista, rozciąga się na północ od jeziora Võrtsjärv. Nizina Peipsi obejmuje północne i zachodnie tereny wokół jeziora Peipsi. Na północy Estonii wzdłuż brzegu zatoki Fińskiej przebiega wąskim pasem nizina Północno - Estońska. W niektórych miejscach zwęża się do kilkunastu metrów, przy ujściu rzek i na półwyspach rozszerza się do kilku kilometrów. W północnej części wysoczyzna Pandivere (wysokość do 166 metrów), na południu i południowym-wschodzie morenowe wzniesienia Sakala, Otepää i Haanja (do 318 metrów n.p.m. na górze Munamägi, najwyższy punkt w kraju i państwach bałtyckich). Tylko 10% powierzchni kraju jest wzniesione powyżej 100 n.p.m. Rzeźba polodowcowa (moreny, drumliny, ozy, jeziora - kotliny, w których znajdują się one). Między wysoczyznami Estonii rozciągają się zagłębienia: Kyrviemaa i Altaguse. Kyrviemaa tworzy rozciągnięte z południowego - zachodu na północny - wschód wyżłobienie między Północno - Estońskim płaskowzgórzem i wyżyną Pandivere. Gęsta sieć rzeczna, zwłaszcza w południowej części, tworzona przez krótkie rzeczki uchodzące

do Morza Bałtyckiego, główne rzeki: Võhandu (162 km - najdłuższa rzeka), Narwa, Ema, Parnawa, Teenuse, Ahja i Jagala. Rzeki Północnej Estonii wpadają do Zatoki Fińskiej i torując sobie drogę przez glinę, tworzą malownicze progi i wodospady.

W Estonii znajduje się ponad 1400 jezior naturalnych oraz sztucznych (około 4,6% powierzchni kraju, 2 016 km²), największe Pejpus (graniczne z Rosją), Emajõgi, Vortsjarv. Estonia leży w strefie lasów mieszanych, na ubogich glebach piaszczystych rosną bory sosnowe (z sosną zwyczajną; 48,7% powierzchni leśnej). 28% powierzchni leśnej stanowią lasy brzożowe. Na glebach bardziej żyznych lasy świerkowe (ze świerkiem pospolitym; 20% powierzchni leśnej), niekiedy ze znacznym udziałem dębu szypułkowego i innych drzew liściastych (tereny Estonii to najbardziej wysunięty na północ obszar występowania dębu). Na północno-wschodnich krańcach państwa występują pozostałości po lasach iglastych świerkowych, świerkowo-jodłowych i sosnowych tajgi. Największe masywy leśne w Estonii, to lasy Alutaguskie i Kirvema. Całkowity zapas drewna wynosi w Estonii 274 mln m³. Dwie trzecie lasów stanowią lasy iglaste (sosnowe i świerkowe), w tym drzewa nie uszkodzone 37% (1990 rok) dane dotyczą drzew iglastych ponad 60 letnich. Spośród drzew liściastych przeważa brzoza (prawie 28%), a następnie olcha czarna i biała oraz osika. Udział dębu wynosi zaledwie około 1,5%, jesionu 1%.

Lasy pełnią nie tylko funkcję produkcyjną, lecz także ochronną: zatrzymują pyły, przeciwdziałają erozji gleb, regulują wilgotność gleb i odpływ wód powierzchniowych. Nie bez znaczenia są także funkcje rekreacyjne i klimatyczne lasów. Lasy zajmują około 44,6% powierzchni (20 155 km²; w XVII wieku powierzchnia leśna terenów obecnie zajmowanych przez Estonię wynosiła około 53%), tereny rolnicze 37,4%, torfowiska (przeważnie wysokie) i tereny podmokłe - 7,4%, wody 4,6% oraz tereny urbanizacyjne 1,9%. Linia brzegowa wynosi 3 794 kilometry (31 miejsce na świecie). Terytorialne wody Estonii na Bałtyku sięgają 12 mil w głąb morza. Przeważają niezbyt urodzajne gleby, przeważnie bielcowe, wytworzone na podłożu gliniastych i piaszczystych utworów polodowcowych. Wiosną występują powodzie i podtopienia. Tylko 40 km² (w 1998 roku) jest nawadnianych.

1.8 KLIMAT

Klimat określonego obszaru uzależniony jest od szerokości geograficznej, która określa wielkość promieniowania słonecznego oraz od panującej masy powietrznej i warunków miejscowych: ukształtowania terenu, odległości od morza, itd. Położenie Estonii między 57° a 60° równoleżnikiem szerokości północnej sprawia, że znajduje się ona w północnej części pasa umiarkowanego. Warunki te kształtują klimat Estonii, który jest umiarkowany, przejściowy od morskiego do kontynentalnego (klimat panujący w Estonii określany jest jako wilgotny-umiarkowany). Kontynentalność wzmacnia się w kierunku wschodnim. Warunki pogodowe są zmienne, kształtuje je wpływ północnego Atlantyku (także Morza Bałtyckiego) i kontynentu Eurazji.

Rozkład ciepła słonecznego w ciągu roku jest nierównomierny. Latem dzień trwa do 18 godzin i słońce w południe znajduje się wysoko, zimą dzień jest krótki - do 6 godzin, w południe słońce jest bardzo nisko. Powierzchnia ziemi na terenie Estonii od kwietnia, aż po wrzesień otrzymuje więcej ciepła słonecznego niż oddaje, a w pozostałe miesiące sytuacja jest odwrotna. W zimie braki ciepła w znacznej mierze wypełniają przepływy ciepłego powietrza z Atlantyku. Parowaniu ulega jedynie 50-60% opadów, stąd charakterystyczna dla Estonii jest nadmierna wilgotność. Pogoda w Estonii zmienia się w każdej porze roku, w związku z częstymi zmianami masy powietrznej. Nadchodzenie wilgotnego i ciepłego morskiego powietrza powoduje w zimie pochmurną pogodę, częste odwilże, mokry śnieg i deszcz, latem jest to przyczyną zimniej i deszczowej pogody. Umiarkowane kontynentalne powietrze przynosi zimą suchą i mroźną pogodę, a lato jest bardzo ciepłe.

Wpływ Morza Bałtyckiego na klimat jest najbardziej widoczny na Nizinie Nadmorskiej. Obszary wyżynne odznaczają się stosunkowo niższymi temperaturami, krótszym okresem wegetacyjnym, wyższą wilgotnością, szybszymi wiatrami i zwiększoną grubością pokrywy roślinnej. Średnia temperatura w najchłodniejszym miesiącu (w lutym) wynosi od -7,5°C (pomiar w 2003 roku) na wschodzie do -2°C na zachodnich wyspach, choć temperatury spadają nawet do -24°C. W lipcu średnia temperatura wynosi 19,9°C (pomiar z 2003 roku), osiągając nawet 30°C. W 2001 roku temperatura średnioroczna wyniosła +5,9°C, w styczniu -1,4°C, a w lipcu +20,5°C. Suma roczna opadów wynosi 600-700 mm. Okres wegetacyjny obejmuje od 170 dni na północy do 183 dni na południu. Niezależnie od szeregu zjawisk niekorzystnych (nadmierna wilgotność, maksimum

opadów w lipcu i w sierpniu, wczesne przymrozki), klimat Estonii na ogół sprzyja produkcji roślinnej, zwłaszcza dzięki znacznym zasobom ciepła i stosunkowo dużej liczbie dni słonecznych. Wysoka wilgotność korzystnie wpływa na produktywność łąk, pozwalając zbierać 2-3 pokosy traw. Łagodny klimat pobrzeża morskiego z dużą liczbą dni słonecznych w połączeniu z lasami sosnowymi, rozległymi piaszczystymi plażami i borowinami leczniczymi oraz wodami mineralnymi sprzyja rozwojowi funkcji uzdrowiskowej.⁶

1.9 DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

W Estonii jest dobrze rozwinięta sieć dróg samochodowych, w 2000 roku ich długość wynosiła 30,3 tysiąca kilometrów (w tym o twardej nawierzchni 14,8 tysiąca kilometrów oraz nawierzchnie brukowane i utwardzane żwirowe: 29,2 tysiąca kilometrów, 75 kilometrów autostrady). Przez terytorium Estonii biegną trzy drogi międzynarodowe. E20 St. Petersburg - Tallin przez Maardu, Kohtla-Järve, Sillamäe, Narwę oraz Kingisepp. Druga trasa - E67 - Tallin - Praga biegnie przez Parnawę, Rygę, Mariampol, Warszawę i Wrocław. Trzecia trasa przecina na długości około 20 kilometrów południowo - wschodnią Estonię, biegnie przez niewielkie miasteczka Luhamaa, Misso oraz Murati. Ważnym dla Estonii jest projekt budowy trasy Via Baltica, która połączyć ma Finlandię i kraje bałtyckie z Europą Centralną.

Długość linii kolejowych w 1991 roku wynosiła 1026 kilometrów, a w 2001 roku linie pasażerskie miały długość 968 kilometrów. 132 kilometry linii kolejowych w 2001 roku było zelektryfikowane. Szerokość torów ma 1520 milimetrów. Sieć kolejowa używana głównie do regularnych przewozów pasażerów, a także linie przemysłowe. Powstał projekt linii Rail Baltica - drugiej osi obok Via Baltica łączącej Finlandię i kraje bałtyckie z Europą Centralną, obecnie linia kolejowa Tallin - Warszawa - Berlin łączy Estonię z Europą Środkową.

⁶ z Internetu: www.estii.pl (data odczytu : 25.04.2010)

Rysunek 6. Mapa komunikacji w Estonii

Źródło: www.estii.pl

Drogi wodne, w 2002 roku, miały łączną długość 320 kilometrów. Główne porty morskie to Tallinn, Maardu (Muuga), Paldiski i Pärnu oraz Haapsalu, Kunda i Parnawa. Dziesiątki linii promowych łączy porty estońskie z Helsinkami, Sztokholmem. Liniowe rejsy wycieczkowe z całego świata odwiedzają porty Estonii. W Estonii istnieje flota handlowa o nośności (DWT) 193 042. Statki (37): 2 masowce, 13 ładowne, 5 kontenerowców, 2 tankowce ropy naftowej, 9 statków typu ro-ro, 6 pasażerskich żeglugi przybrzeżnej (dane z 2002 roku).

W Estonii są 32 lotniska z czego 8 o utwardzonej powierzchni (w 2001 roku). W 2002 roku 7 portów lotniczych, o utwardzonej powierzchni, ma pasy startowe o długości od 2438 do 3047 metrów, a 1 o długości poniżej 914 metrów. W 2002 roku, spośród 24 portów lotniczych, o nieutwardzonej powierzchni, 1 ma pas startowy powyżej 3047 metrów, 5 - od 2438 do 3047 metrów, 7 - od 1524 do 2437 metrów, 5 - od 914 do 1523 metrów, 6 poniżej 914 metrów. Najważniejsze porty lotnicze znajdują się w Tallinie, Tartu, Viljandi, Parnawie, Kuressaare i Kärdla. Z lotniska w Tallinie odlatują samoloty do Moskwy, St. Petersburga, Rygi oraz miast Europy Zachodniej i Skandynawii. Istnieje także bezpośrednie połączenie lotnicze między Polską a Estonią - z lotniska Okęcie w Warszawie codziennie oprócz czwartku odlatuje samolot do Tallina. Międzynarodowy port

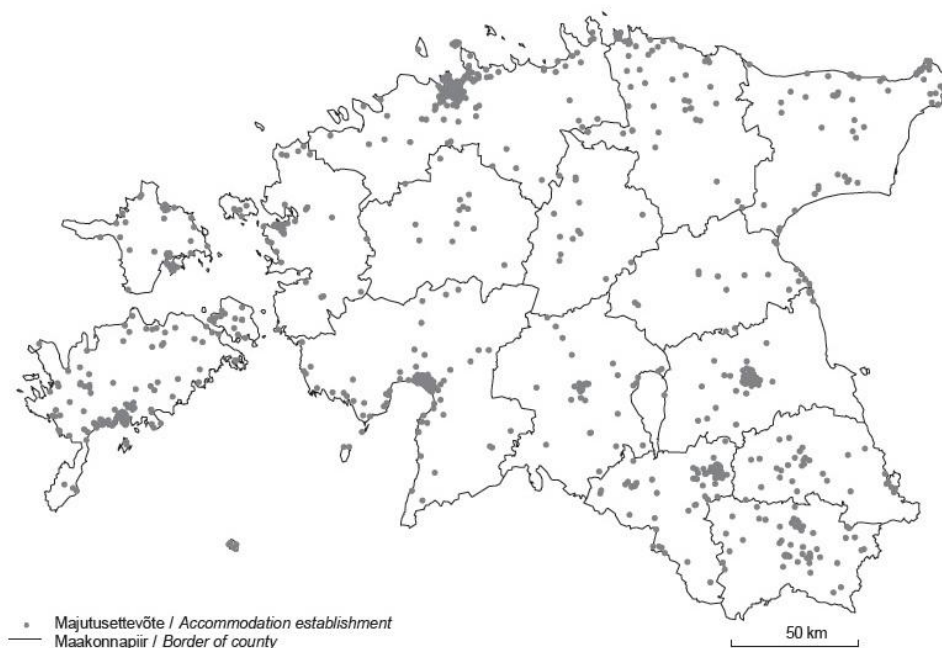
lotniczy w Tallinie obsługują Narodowe Linie Lotnicze, SAS, Finnair, Lufthansa oraz inne.⁷

1.10 REGIONY KONCENTRACJI RUCHU TURYSTYCZNEGO

Zarówno baza noclegowa jak i koncentracja ruchu turystycznego są rozmieszczone nierównomiernie. Położona na środku północnego wybrzeża stolica Tallin jest bezkonkurencyjna jeśli chodzi o koncentrację ruchu turystycznego. Jest to największy ośrodek turystyczny w kraju, który koncentruje ponad 1,2 mln noclegów. Jeśli chodzi o pozostałe obszary koncentracji ruchu turystycznego, na drugim miejscu jest miasto Parnama, położone na zachodnim wybrzeżu Estonii. Trzecie miejsce zajmuje wyspa Saremaa z miastem Kuressaare, które posiada bardzo dużą liczbę miejsc zakwaterowania. Poniżej można obrazowo zobaczyć rozmieszczenie ruchu turystycznego Estonii, składającego się z :

- rozmieszczenie bazy noclegowej
- podział obszarów według liczby udzielonych noclegów⁸

Rysunek 7. Rozmieszczenie zakwaterowania zbiorowego w Estonii

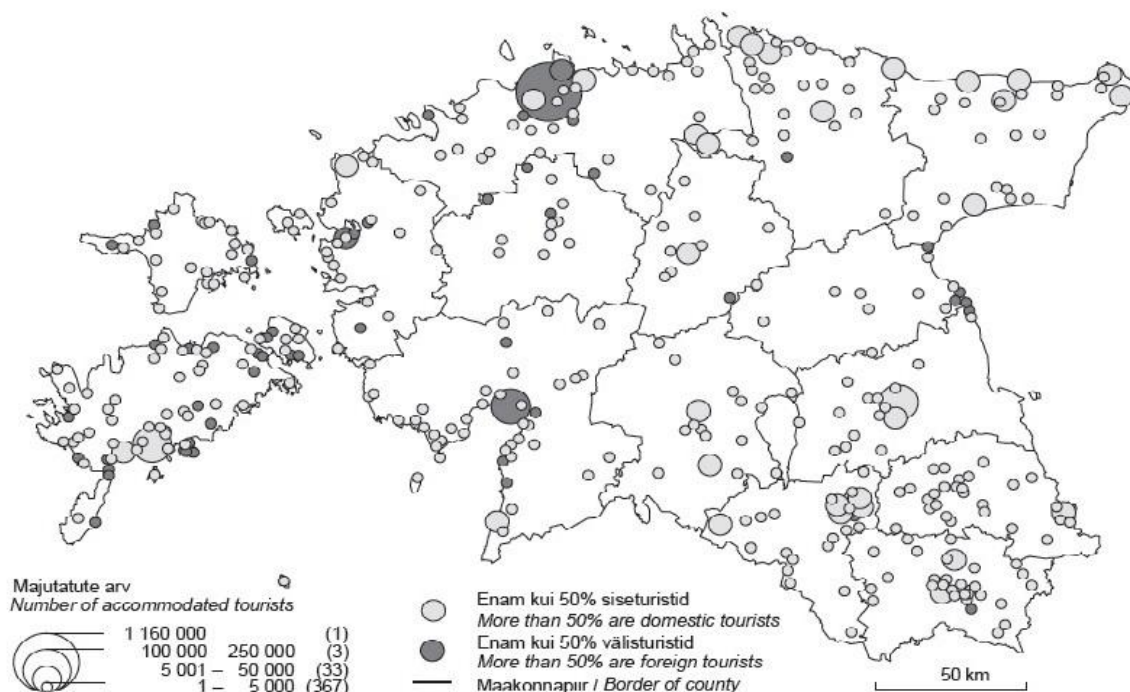

Źródło: "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

⁷ z Internetu: www.estii.pl (data odczytu: 25.04.2010)

⁸ Opracowanie własne na podstawie - www.stat.ee

Rysunek 8. Zagęszczenie zakwaterowania turystów

Źródło: "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

1.11 ATRAKCJE TURYSTYCZNE

Tallin

Stolica państwa, ważny ośrodek przemysłowy i kulturalny przez niektórych obraźliwie nazywany przedmieściem Helsinek jest jednym z bardziej fascynujących miejsc w Europie. Jego niezwykle klimat tworzą liczne zabytki, wśród których najwspanialszym jest Talińska Starówka ze swymi licznymi, krętymi uliczkami, średniowiecznym rynkiem i gotyckim ratuszem.

Niepowtarzalną atmosferę w mieście tworzą także liczne kościoły i muzea oraz fragmenty murów obronnych miasta. Talin to jednak nie tylko miasto historycznych zabytków, które możnaby nazwać żywym muzeum, lecz także miasto życia pełne kulturalnych wydarzeń, jakimi są na przykład białe noce, które ściągają do Talina rzesze turystów pragnących podziwiać to niezwykle wydarzenie: miasta tonącego w różowej poświacie.

Równie ciekawie przebywać tu w czasie mroźnej i śnieżnej północnej zimy czy też w letnie wieczory. Rzesze stylowych knajpek i szaleńczych naight clubów sprawiają, iż w Talinie nikt się nie nudzi. W ostatniej XX wieku dekadzie miasto stało się słynne dzięki pokojowej walce Bałtów o prawo do własnej odmienności, kultury i obyczajów.

Tartu

Drugie, co do wielkości miasto w kraju, z najstarszym uniwersytetem. W mieście studentów, odwiedzić można około 20 różnych tematycznie muzeów, co daje pewność, iż każdy znajdzie tu coś dla siebie. Nie jednak z muzeów, ale z Uniwersytetu słynie to miasto. Uczelnia wybudowana w 1803 roku przez Johanna Kraule, posiada w swych murach cenne zabytki takie jak na przykład bogato zdobioną aulę, kopie rzeźb greckich czy też drogocenne monety. Miasto posiada także XIV wieczny kościół uniwersytecki św. Jana oraz potężny Uspieński Sobór.

Podczas długich uniwersyteckich semestrów życie w mieście płynie bardzo spokojnie, ożywa dopiero podczas corocznych Wiosennych Dni Uniwersytetu, gdy władzę w mieście przejmują zakowie. Wtedy to przez parę dni miasto zmienia się nie do poznania. W centrum odbywają się liczne festyny i jarmarki, rozgrywane są liczne gry i zabawy. Wiezorami w miejskim parku organizowane są koncerty i tańce a na pobliskiej rzece zawody pontonowe i kajakowe. Wtedy to także władze miasta organizują specjalne wycieczki po rzece Emajogi. W czasie tych dni do miasta ściąga wielu turystów by razem ze studentami cieszyć się i świętować.

Kardla

Jest stolicą estońskiej wyspy Hiiuma, powstałą około 1564 roku. Głównym jej atrybutem jest malownicze położenie. Jest miastem świeżego powietrza i zieleni, latem do jej stałych mieszkańców dołącza tyle samo turystów by w pięknym otoczeniu regenerować swe siły.

Spragnieni wypoczynku nie będą się tu nudzić. Przez całą Kardlę przepływa, bowiem rzeka Nuutra i to właśnie cienistymi alejkami jej nabrzeża najlepiej się spaceruje, w sezonie miło spędza się czas na plaży lub basenie, w pobliskim jachtklubie można

wypożyczyć łódź a wieczorem potańczyć przy dobrej muzyce. Stylowe knajpki, piękne widoki i masa udogodnień sprawiają, że turyści chętnie tu przyjeżdżają.

Narwa

Miasto ze względu na swe położenie tuż przy granicy z Rosją różni się w znaczący sposób od reszty kraju. Na ulicach słychać tylko język rosyjski, po rosyjsku się tu myśli i żyje. Narwa jest ważna dla Estonii, ponieważ stanowi potężny ośrodek przemysłu energetycznego, ale dla turystów nie ma zbyt wiele do zaoferowania oprócz odbudowanego po wojnie ratusza, prawosławnej Katedry Zmartwychwstania oraz średniowiecznej twierdzy nad brzegami Narwi.

Przy dworcu kolejowym można jeszcze obejrzeć obelisk "Memento Mori" poświęcony ofiarą komunizmu, pozostałe zabytki a wśród nich przepiękna starówka zostały zniszczone podczas bombardowania w 1944 roku i do dziś ich nie odbudowano.

Wyspa Serema

Jest największą estońską wyspą tworzącą własny okręg administracyjny. Wyspa posiada dobrze rozwiniętą linię brzegową przecinaną licznymi półwyspami około 1000 małych wysepek. Ludzie mieszkający na wyspie zajmują się głównie rybołówstwem oraz produkcją mięsa i mleka obecnie duże możliwości stwarza turystyka. Na wyspie panują dogodne warunki naturalne do wypoczynku takie jak piękne plaże, czyste wody i sielskie krajobrazy. Stale rozwijające się baza noclegowa i zaplecze wypoczynkowo-rekreacyjne powodują, że na wyspę z roku na rok przybywa więcej turystów.

Wyspa Hiiuma

Druga, co do wielkości wyspa w Estonii tworząca własny okręg ze stolicą Karlą. Charakterystycznym krajobrazem Hiiumy są lasy pełne bagien, mokradeł i podmokłych łąk, pośród których w naturalnym środowisku żyją dzikie gatunki roślin i zwierząt. Ludność żyje z połowu i przetwórstwa ryb. Także i ta wyspa tak jak poprzednia swoją przyszłość wiąże z turystyką. Dzięki dogodnym warunkom władze inwestują w rozwój, by posiadać atuty zachęcające do odwiedzenia wyspy.

Wyspa Muhu

Jest trzecią, co do wielkości wyspą Estonii. Z Seremą, której podlega wyspa połączona jest groblą, po której biegnie droga krajowa. Muhu posiada bardzo ciekawe wybrzeże klifowe, a 1/3 powierzchni stanowią tu lasy. O jej osadnictwie sięgających zamierzchłych czasów świadczą liczne znaleziska archeologiczne, które dla turystów są udostępnione w miejscowości Kulesema. To tam można zobaczyć skansen z około 100 drewnianych chat chłopskich.

Wyspa Vormsi

Czwarta i ostatnia z większych wysp Estonii. Jej krajobraz tworzą lasy, łąki oraz krzewy jałowcowe. Na wyspie znajduje się wiele godnych uwagi zabytków jak na przykład Kościół w Hullo (z 1330r), szwedzki cmentarz z oryginalnymi krzyżami czy latarnia morska (z 1864r). Na uwagę zasługuje również piękne klifowe wybrzeże. Na terenie Vormsi znajduje się także rezerwat przyrody. Turyści najchętniej spędzają czas na wycieczkach rowerowych pieszych, jednak słabo rozbudowana baza noclegowa nie pozwala na przyjęcie zbyt wielu turystów.

Park Narodowy Lahemaa

Leży w samym środku północnego wybrzeża Estonii. Powstał w 1971 roku jako pierwszy park narodowy na terenie ZSRR. Ponad 70% parku porasta dziewiczy las a usiane blokami skalnymi wybrzeże robi piorunujące wrażenie. Park Narodowy Lahemaa jest jedynym w profesjonalny sposób zagospodarowanym turystycznie obszarem chronionym.⁹

⁹ z Internetu: www.swiatpodrozy.pl (data odczytu: 27.04.2010)

ROZDZIAŁ II RYNEK RECEPCJI TURYSTYCZNEJ

2.1 RYNEK ESTONII JAKO CZĘŚĆ EUROPY W MIĘDZYNARODOWYM RUCHU TURYSTYCZNYM

Estonia w porównaniu do innych państw Europejskich jest stosunkowo małym krajem. Skutkiem tego jest również bardzo mały udział rynku turystycznego Estonii w stosunku do Europejskiego rynku turystycznego, co można zauważyć na poniższej tabeli.

Tabela 2. Ruch turystyczny na świecie

2004	2005	2006	2007 ^a	Region
764	803	846	898	<i>Countries of the world</i>
424	439	461	480	<i>European countries</i>
1,75	1,92	1,94	1,90	<i>Estonia</i>
0,41	0,44	0,42	0,40	<i>Estonian market share in tourism of Europe, %^b</i>
144	155	168	185	<i>States of Asia and the Pacific area</i>
126	133	136	142	<i>States of North and South America</i>
34	37	41	44	<i>States of Africa</i>
36	39	40	47	<i>States of the Near East</i>

Źródło: "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Europa z roku na rok może pochwalić się coraz większą ilością turystów. Na przestrzeni czterech lat od 2004 roku do 2007 roku przyjazdy turystów zwiększyły się aż o 140 mln, co dało w roku 2007 prawie 900 mln turystów.

Jeśli chodzi o procentowy udział Estonii w Europejskim ruchu turystycznym wynosi on zaledwie 0.4 % w 2007, roku co daje 1.9 mln turystów którzy odwiedzili ten kraj.¹⁰

¹⁰ Opracowanie własne na podstawie - Źródło: "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

2.2 TURYSTYKA PRZYJAZDOWA ZAGRANICZNA

Liczba przyjazdów turystów zagranicznych do Estonii.

Poniższa tabela przedstawia ilość przyjazdów turystów zagranicznych którzy skorzystali z noclegu. W roku 2005 przyjazdów tych było najwięcej bo aż 1 453 418, a przez kolejne lata do roku 2008 liczba ta spadała. Od roku 2008 gdzie był nieznaczny wzrost w porównaniu z rokiem 2007, bo o 4% w roku 2009 liczba ta znowu się pomniejszyła o -3,7 % i wynosiła 1 380 540 przyjazdów.

Tabela 3. Przyjazdy turystów zagranicznych korzystających z noclegu oraz zmiany procentowe w latach 2005 - 2009

	Przyjazdy z noclegiem					zmiany procentowe			
	2005	2006	2007	2008	2009	2007/06	2008/07	2009/08	2009/08
zagraniczne	1 453 418	1 427 583	1 380 323	1 433 346	1 380 540	-3%	4%	-3.7%	-52 806

Źródło: www.visitestonia.com

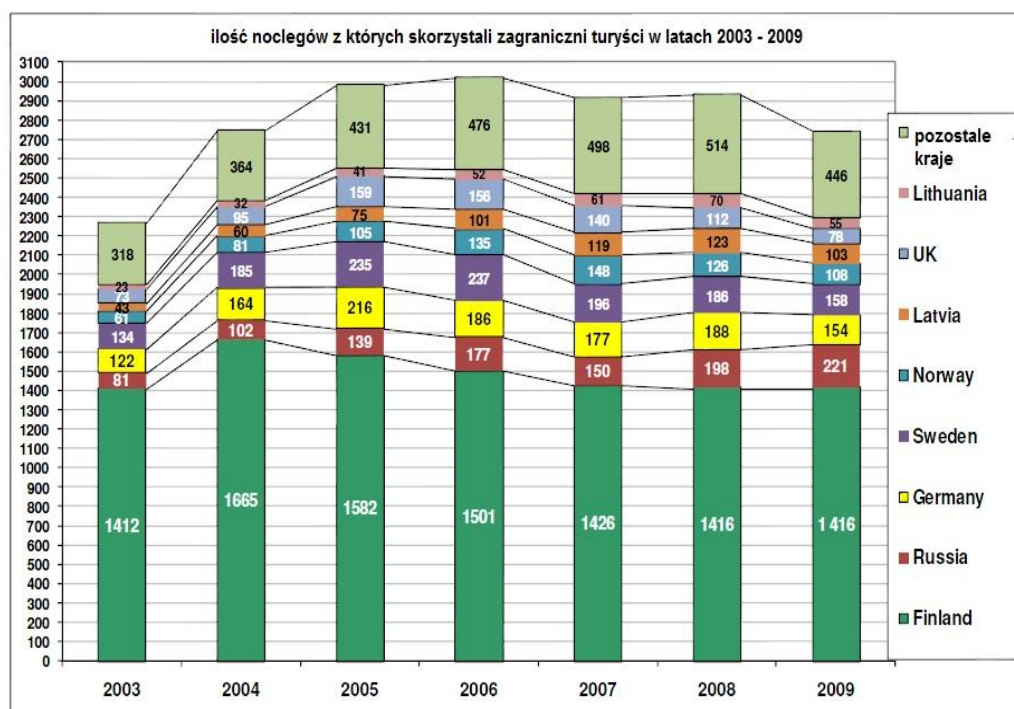
Jeśli chodzi o wzrost przyjazdów w 2008 roku był on prawdopodobnie spowodowany wejściem Estonii do krajów strefy Schengen co znacznie ułatwiło podróżowanie z krajów Europy Zachodniej. Innym czynnikiem, który znacznie wpłynął na wzrost ruchu turystycznego było wprowadzeniem nowych, szybkich promów kursujących cały rok między Tallinem i Helsinkami.

Kierunki, z których przyjeżdżają turyści.

Najliczniejszą grupą odwiedzającą Estonię są Finowie, którzy stanowią aż 40 procent wszystkich turystów odwiedzających Estonię. Najwięcej noclegów bo aż 1 666 500 zanotowali w 2004 roku. od 2004 do 2007 następował spadek liczby noclegów by od 2007 do 2009 się ustabilizował na tym samym poziomie 1 416 00 noclegów.¹¹

¹¹ Opracowanie własne na podstawie - www.visitestonia.com

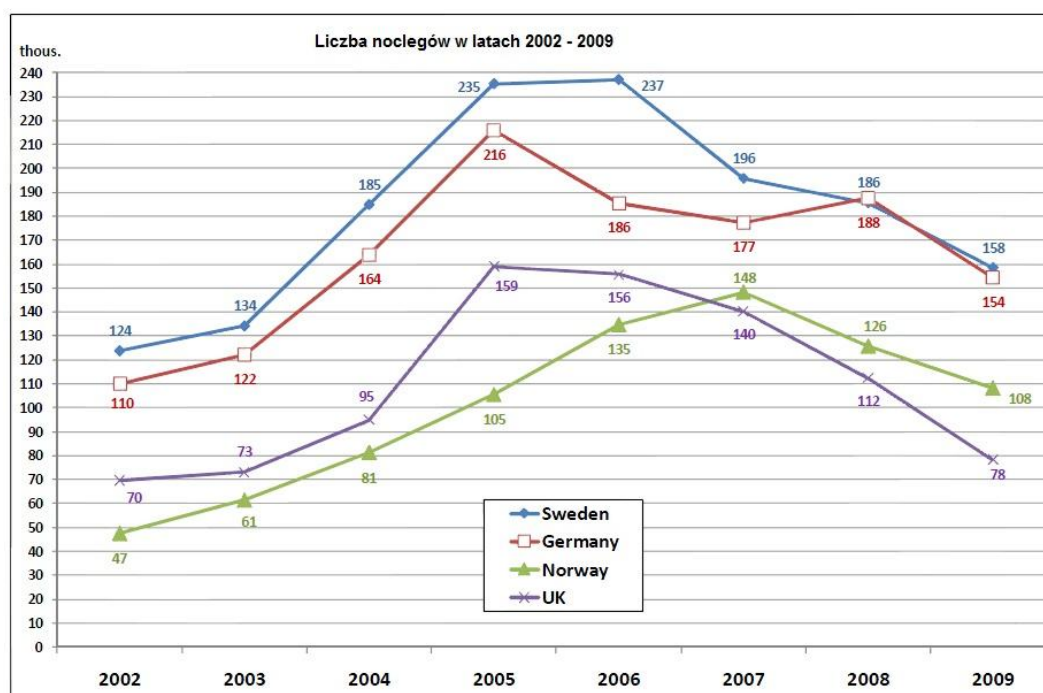
Wykres 1. Liczba noclegów z jakiej skorzystali turyści zagraniczni w latach 2003-2009

Źródło: www.visitestonia.com

Na drugim miejscu jeśli chodzi o liczbę noclegów są Rosjanie którzy w 2009 roku skorzystali z 220 945 noclegów co dało wzrost aż o 11% jeśli chodzi o porównanie do 2008 roku.

Wykres 2. Liczba noclegów z jakich skorzystały Szwecja, Niemcy, Norwegia i Wielka Brytania w latach 2002-2009

Źródło: www.visitestonia.com

Szwecja przez ostatnie 4 lata odnotowuje ciągły spadek z 236 998 noclegów w 2006 roku do 158 492 noclegów w roku 2009.

Niemcy stanowią około 5% jeśli chodzi o całkowitą liczbę noclegów z jakiej skorzystali turyści zagraniczni. Widać też wyraźny spadek bo aż o -17% porównując rok 2009 do 2008.

Podobna sytuacja jeśli chodzi o zmiany procentowe liczby noclegów plasuje się u Wielkiej Brytanii i Norwegii, które zarówno jak Niemcy i Szwecja od 2005 roku zaliczają spadek jeśli chodzi o ilość noclegów z których skorzystały w Estonii. Duży wpływ na spadek liczby odwiedzających w roku 2009 było ograniczenie lotów przez niektóre linie lotnicze ze względu na kryzys.¹²

Tabela 4. Liczba noclegów poszczególnych państw oraz zmiany procentowe w latach 2005-2009

	liczba noclegów					zmiany procentowe			
	2005	2006	2007	2008	2009	2007/06	2008/07	2009/08	2009/08
total	4 111 577	4 543 330	4 674 501	4 602 212	4 122 526	3%	-2%	-10%	-479 686
domestic	1 129 118	1 522 963	1 759 045	1 669 550	1 381 830	16%	-5%	-17%	-287 720
foreign	2 982 459	3 020 367	2 915 456	2 932 662	2 740 696	-3%	0,6%	-6,5%	-191 966
Finland	1 581 685	1 501 481	1 425 926	1 415 884	1 416 113	-5%	-1%	0,02%	229
Russia	138 508	176 862	149 663	198 319	220 945	-15%	33%	11%	22 626
Sweden	235 202	236 998	195 748	185 592	158 492	-17%	-5%	-15%	-27 100
Germany	215 892	185 550	177 355	187 665	154 260	-4%	6%	-18%	-33 405
Norway	105 432	134 741	148 254	125 683	108 207	10%	-15%	-14%	-17 476
Latvia	74 880	101 300	119 429	123 299	103 091	18%	3%	-16%	-20 208
UK	159 141	155 667	140 230	112 423	78 322	-10%	-20%	-30%	-34 101
Lithuania	40 925	52 202	61 207	69 555	55 465	17%	14%	-20%	-14 090
Italy	59 553	61 348	60 393	60 692	46 856	-2%	0%	-23%	-13 836
USA	44 349	49 460	53 599	46 014	39 610	8%	-14%	-14%	-6 404
France	33 990	35 817	37 791	38 416	35 908	6%	2%	-7%	-2 508
Poland	26 459	31 802	38 274	48 254	31 878	20%	26%	-34%	-16 376
Spain	28 634	29 362	35 442	38 510	31 089	21%	9%	-19%	-7 421
Denmark	32 445	34 358	30 946	31 684	25 725	-10%	2%	-19%	-5 959
Holland	26 095	29 145	26 873	27 662	24 876	-8%	3%	-10%	-2 786
Japan	15 350	15 516	12 246	12 143	12 998	-21%	-1%	7%	855

Źródło: www.visitestonia.com

¹² Opracowanie własne na podstawie - www.visitestonia.com

Jak można zauważyć, zarówno na powyższych wykresach jak i w tabeli, głównymi klientami jeśli chodzi o liczbę noclegów w Estonii są jej sąsiedzi i to oni mają największy wpływ na turystykę tego kraju.

Najczęściej odwiedzane regiony.

Jeśli chodzi o rynek recepcji turystycznej w Estonii, najwięcej turystów odwiedziło północny region tego kraju. Jest to spowodowane tym, iż właśnie tam zlokalizowana jest stolica kraju Tallin który jest głównym celem przyjazdów turystycznych.

Tabela 5. Liczba przyjezdnych według regionów

Keskmine Average	Soome Finland	Rootsi Sweden	Saksamaa Germany	Suurbritannia United Kingdom	Läti Latvia	Muu EL27 Other EU27	EL27 kokku Total EU27	Vene-maa Russia	Muu Other	Place visited
79	88	96	91	97	29	78	81	47	85	Tallinn
4	0	1	4	2	3	2	1	25	3	Narva
1	0	0	4	2	1	2	1	3	2	Rakvere
14	7	7	23	11	23	25	14	9	21	Lahemaa/ Pärnu
2	0	3	6	3	0	4	2	2	5	Pärnu
4	2	2	10	4	8	8	5	2	6	Haapsalu
8	4	3	17	8	12	12	8	9	11	Saaremaa
2	1	1	3	2	4	4	2	1	4	Hiiu
2	1	0	5	1	2	2	2	0	2	Tartu
1	0	0	6	2	0	3	1	0	3	Viljandi
1	0	0	3	1	1	2	1	0	2	Otepää
1	0	0	4	1	1	1	1	4	1	Võru
2	1	0	2	1	10	2	2	0	2	Valga
8	3	4	10	5	6	6	5	37	7	Other
4 493	1 371	514	312	232	438	589	3 456	462	1 164	Number of respondents

Źródło: "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Podczas podróży do Estonii aż 86% wszystkich turystów odwiedziło stolicę Tallin. Region Pärnu (15%) i Tartu (9%) uplasował się na drugim i trzecim miejscu. 4,6% wszystkich badanych odwiedziło wyspę Saaremaa. Większa ilość turystów wolą przyjechać do Tallinna zimą (80%) niż latem (72%), natomiast Pärnu więcej turystów odwiedziło latem (7%) niż zimą (4%). Jeśli chodzi o wyspę Saaremaa turyści podobnie jak Pärnu woleli ją odwiedzić latem.¹³

¹³ Opracowanie własne na podstawie - "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Cele przyjazdów

Wakacyjne podróże znacznie przeważały jeśli chodzi o wizyty w Estonii - 55% turystów, wybrało urlop jako podstawowy cel pobytu w tym kraju (64% w lecie i 41% w zimie). Jedynie mieszkańcy Rosji przybywali do Estonii najczęściej w celu odwiedzin rodziny i znajomych. Zakupy był głównym celem dla 7% odwiedzających, z czego 5% w lecie, a 9% w okresie zimowym. Podróż w interesach (konferencji, seminariów, itp. było głównym celem dla 4% odwiedzających. **Odwiedziny znajomych były głównym celem dla 12% turystów.**

Tabela 6. Cel podróży

<i>Finland</i>	<i>Sweden</i>	<i>Germany</i>	<i>United Kingdom</i>	<i>Latvia</i>	<i>Other EU27</i>	<i>Total EU27</i>	<i>Russia</i>	<i>Other</i>	cel podróży
65	66	66	66	37	55	60	17	57	<i>Recreation/holiday</i>
2	5	5	6	3	4	3	4	4	<i>Conference, seminar (business trip)</i>
1	1	3	0	3	2	2	2	2	<i>Working in Estonia (salary from Estonia)</i>
6	11	15	10	18	22	12	12	20	<i>Other business trip (salary from abroad)</i>
16	6	0	0	11	0	8	2	0	<i>Shopping</i>
5	3	4	4	10	9	6	2	5	<i>Transit</i>
2	2	0	0	0	0	1	1	1	<i>Health treatment</i>
4	5	5	12	13	5	6	53	9	<i>Visiting relatives, friends</i>
0	1	1	0	1	2	1	0	1	<i>Studying</i>
0	0	1	2	3	1	1	7	1	<i>Other purpose</i>
100	100	100	100	100	100	100	100	100	TOTAL

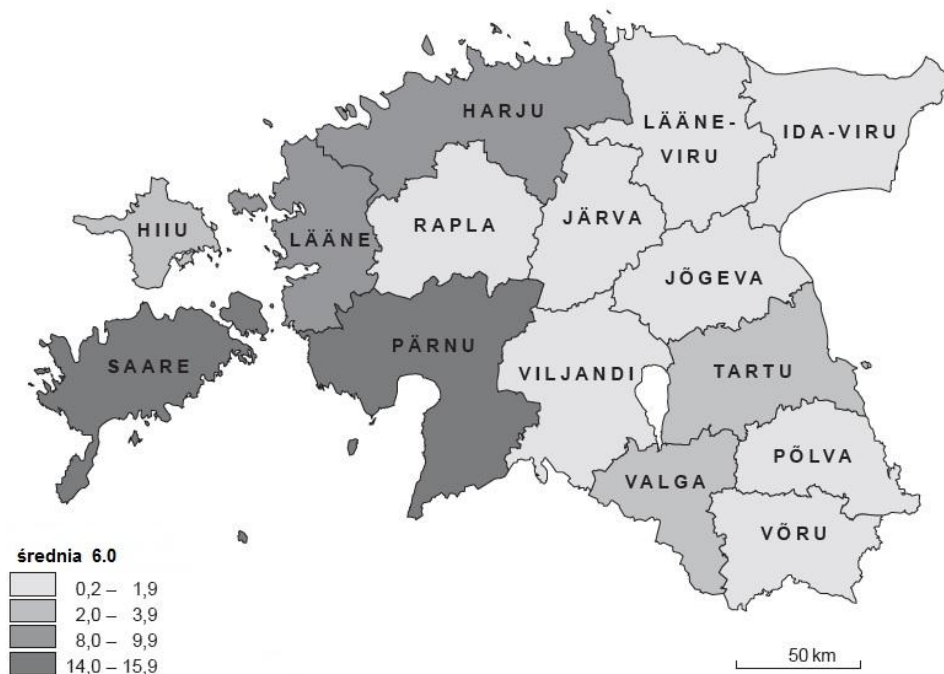
Źródło: "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Długość pobytu

Poniższy rysunek prezentuje średnią długość pobytu zagranicznych gości. Średnio turyści spędzają 6 dni w Estonii. Widzimy nierównomierny rozkład jeśli chodzi o ilość dni spędzonych przez odwiedzających Estonię. Najwięcej dni bo aż ponad 14 ma wyspa Saare i region Parnu, co daje im pierwsze miejsce jeśli chodzi o długość pobytu zagranicznych gości. Zadziwiający jest fakt że miasto które jest najliczniej odwiedzanym miastem czyli

stolica Tallin znajdujące się w regionie Harju gdzie najczęściej turystów przybywa, uplasowało się dopiero na 3 miejscu jeśli chodzi o długość pobytu.

Rysunek 9. Długość pobytu turystów zagranicznych w poszczególnych prowincjach

Źródło: "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Możemy wnioskować że ludzie wolą dłuższy czas spędzić na wypoczynku niż zwiedzaniu.

Baza noclegowa Estonii

W Estonii bardzo prężnie rozwija się baza zakwaterowania. Z roku na rok liczba obiektów w których mogą zatrzymać się turyści stale wzrasta. W roku 2000 liczba obiektów zakwaterowania wynosiła zaledwie 350, lecz po prawie 10 latach w 2009 roku wynosiła już 3 razy więcej bo aż 1091. Jak widać wraz ze wzrostem liczby obiektów zakwaterowania wzrasta liczba pokoi a co za tym idzie także liczba łóżek. Tych ostatnich średnio w pokojach jest coraz więcej i w 2009 roku było to 2.34 łóżka na pokój.

Tabela 7. Baza noclegowa Estonii: obiekty zakwaterowania, liczba łóżek, liczba pokoi

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Obiekty zakwaterowania	350	398	420	543	609	784	951	984	1 048	1 091
Liczba łóżek	7 599	8 452	10 845	12 445	14 953	16 610	17 811	19 303	20 542	21 117
Liczba pokoi	16 292	17 956	22 849	27 487	32 899	38 088	40 850	44 611	46 940	49 471
Średnia ilość łóżek w pokoju	2.14	2.12	2.11	2.21	2.20	2.29	2.29	2.31	2.29	2.34

Źródło: www.stat.ee

Najbardziej rozwiniętym regionem pod względem ilości miejsc zakwaterowania jest Harju z 187 miejscami z czego aż 137 miejsc znajduje się w stolicy kraju Tallinie. Na drugiej pozycji uplasowała się wyspa Saare z 162 miejscami, a tuż za nią region Pärnu z 132.

Tabela 8. Liczba obiektów zakwaterowania w poszczególnych regionach

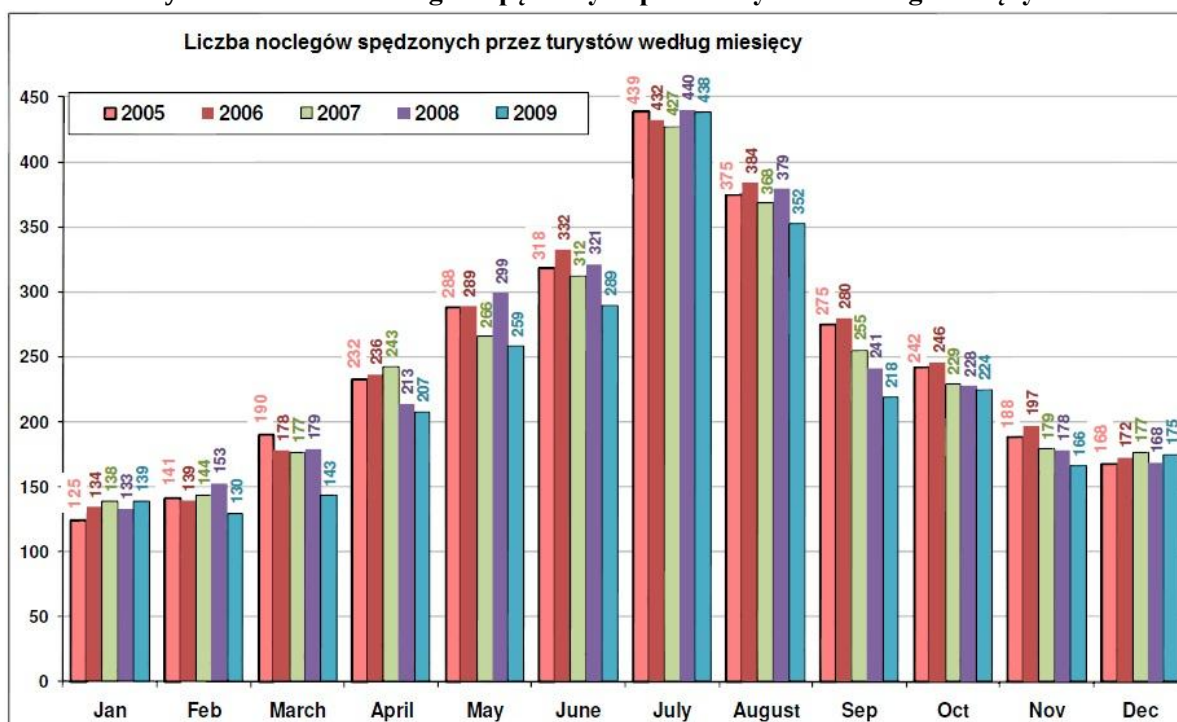
REGION	liczba obiektów zakwaterowania	Liczba łóżek
KOKKU/TOTAL	984	44 611
Harju	187	16 195
Tallinn	137	14 212
Hiiu	46	947
Ida-Viru	63	3 167
Jõgeva	19	476
Järva	14	374
Lääne	46	1 618
Lääne-Viru	50	1 856
Põlva	31	1 010
Pärnu	132	6 696
Pärnu linn/city	76	4 470
Rapla	13	295
Saare	162	4 526
Tartu	58	2 543
Tartu linn/city	39	1 919
Valga	74	2 396
Viljandi	37	1 059
Võru	52	1 453

Źródło: opracowanie własne na podstawie - "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Okresy najliczniejszych przyjazdów

Okresem w którym Estonię odwiedza największa liczba turystów jest okres letni, w miesiącach lipcu i sierpniu. Przyjazdy wahają się wtedy od 430 do 440 tysięcy odwiedzających. Natomiast najmniej turystów odwiedza Estonię w miesiącach zimowych, styczniu i lutym gdzie liczba przyjazdów wahała się od 120 do 140 tysięcy.

Wykres 3. Liczba noclegów spędzonych przez turystów według miesięcy

Źródło: www.visitestonia.pl

Wpływy z turystyki

W 2009 roku wpływy z turystyki Estonii wyniosły 1.03 mld euro. Było to 8% mniej niż w 2008 roku. Jeśli chodzi o turystykę przyjazdową, wydatki turystów zagranicznych w Estonii wyniosły 781 mln euro co daje spadek o 4,8% w porównaniu do 2008.¹⁴

¹⁴ Opracowanie własne na podstawie - www.visitestonia.pl

ROZDZIAŁ III RYNEK EMISJI TURYSTYCZNEJ

3.1 TURYSTYKA KRAJOWA

Przyjazdy

Jak można zauważyć na poniższej tabeli, przyjazdów krajowych jest prawie dwa razy mniej niż przyjazdów spoza kraju. Szczególnie ta różnica pogłębiła się w roku 2009. Na przestrzeni pięciu lat, najwięcej turystów krajowych którzy skorzystali z noclegu było w 2007 roku i ich liczba wynosiła 962 721. Jeśli chodzi o zmiany procentowe największa różnica jest między 2009 a 2008 rokiem i wynosiła -19% czyli spadek liczby turystów krajowych o -177 732 osoby.

Tabela 9. Przyjazdy z noclegiem oraz zmiany procentowe w latach 2005-2009

	Przyjazdy z noclegiem					zmiany procentowe			
	2005	2006	2007	2008	2009	2007/06	2008/07	2009/08	2009/08
total	2 072 586	2 259 087	2 343 044	2 377 671	2 147 133	4%	1%	-10%	-230 538
krajowe	619 168	831 504	962 721	944 325	766 593	16%	-2%	-19%	-177 732
zagraniczne	1 453 418	1 427 583	1 380 323	1 433 346	1 380 540	-3%	4%	-3.7%	-52 806

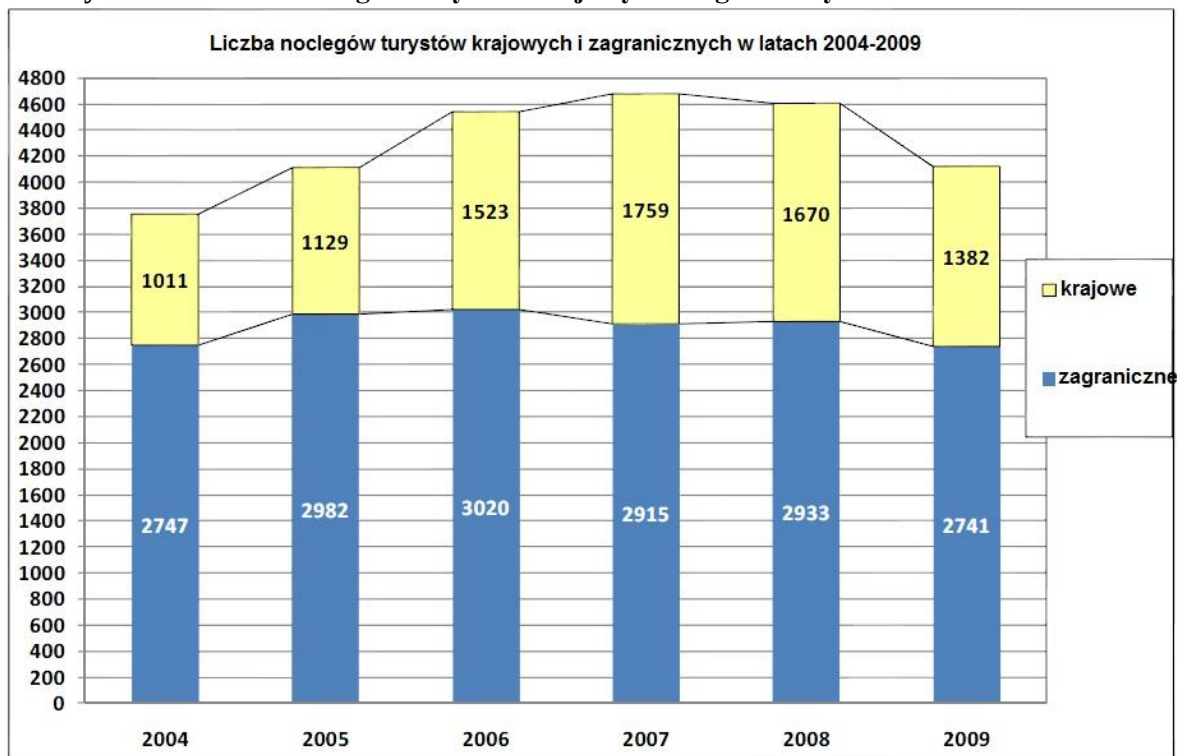
Źródło: www.visitestonia.com

Liczba noclegów

Z poniższego wykresu można wyczytać że turyści zagraniczni skorzystali z większej ilości noclegów niż turyści krajowi. Przyjazdy krajowe od roku 2004 rosły do roku 2007 po czym liczba noclegów zaczęła się zmniejszać z 1 759 000 w 2007 roku do 1 382 000 w roku 2009.¹⁵

¹⁵ Opracowanie własne na podstawie - www.visitestonia.pl

Wykres 4. Liczba noclegów turystów krajowych i zagranicznych w latach 2004-2009

Źródło: www.visitestonia.com

Największa zmiana procentowa widoczna jest w stosunku roku 2009 do roku 2008 i wynosiła ona aż -17% co daje poważny spadek w liczbie turystów których było mniej o 287 720.¹⁶

Tabela10. Liczba noclegów turystów krajowych i zmiany procentowe w latach 2005 - 2009

	liczba noclegów					zmiany procentowe			
	2005	2006	2007	2008	2009	2007/06	2008/07	2009/08	2009/08
Krajowe	1 129 118	1 522 963	1 759 045	1 669 550	1 381 830	16%	-5%	-17%	-287 720

Źródło: Opracowanie własne na podstawie - www.visitestonia.com

Główne motywy podróży krajowych

Najwięcej bo aż prawie połowa Estończyków za główny motyw podróży wskazała odwiedziny znajomych i krewnych. Na drugim miejscu około 30 % podróżnych za motyw

¹⁶ Opracowanie własne na podstawie - www.visitestonia.pl

wyjazdu wskazało wakacje i odpoczynek. Niecałe 10% uczestniczyło w turystyce konferencyjnej.

Tabela 11. Motywy podróży

Liczba podróżnych		%		GŁÓWNE MOTYWY PODRÓŻY
2006	2007	2006	2007	
73 200	83 500	5,7	9,0	<i>Main purpose of trip</i>
...	30 500	...	3,3	<i>Participation in conference, seminar, meeting</i>
...	...	...	...	<i>Business-related study trip</i>
...	291 500	...	31,5	<i>Going to school or work, visiting relatives regularly</i>
471 100	450 000	36,9	48,7	<i>Holiday trip, attendance at cultural events, practising hobbies or sports</i>
...	54 500	...	5,9	<i>Visiting friends or relatives</i>
				<i>Other trip (for treatment purposes, etc.)</i>

Źródło: "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Kierunki wyjazdów krajowych

Tallin był głównym celem turystów krajowych w 2007 roku. Porównując rok 2007 do 2006 widzimy jednak stratę aż 10% liczby turystów krajowych którzy odwiedzili to miasto. Kolejnym regionem który był najbardziej popularny była prowincja Tartu, którą odwiedziło ponad 12 % podróżnych a tuż za nią wyspa Saare na którą przybyło około 9 % turystów.

Tabela 12. Kierunki wyjazdów krajowych

Liczba podróżnych		%		Kierunek wyjazdów krajowych
2006	2007	2006	2007	
311 500	133 100	23,6	13,9	<i>Tallinn County</i>
43 900	63 000	3,3	6,6	<i>Harju</i>
18 400	28 000	1,4	2,9	<i>Hiiu</i>
98 200	82 400	7,4	8,6	<i>Ida-Viru</i>
40 600	24 900	3,1	2,6	<i>Jõgeva</i>
46 400	39 200	3,5	4,1	<i>Järva</i>
48 300	47 900	3,7	5,0	<i>Lääne</i>
106 800	41 700	8,1	4,3	<i>Lääne-Viru</i>
37 100	104 700	2,8	...	<i>Põlva</i>
163 400	22 400	12,4	...	<i>Pärnu</i>
16 500	33 500	1,2	3,5	<i>Rapla</i>
46 400	86 800	3,5	9,0	<i>Saare</i>
177 800	117 200	13,5	12,2	<i>Tartu</i>
40 800	33 200	3,1	3,5	<i>Valga</i>
71 600	46 900	5,4	4,9	<i>Viljandi</i>
53 600	55 100	4,1	5,7	<i>Võru</i>

Źródło: "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Goście krajowi według płci oraz wieku.

Więcej aktywności jeśli chodzi o turystykę krajową w 2007 roku wykazały kobiety, o prawie 7% większą niż mężczyźni. Biorąc pod uwagę wiek turystów krajowych, większość z nich stanowi młodzież od 20 do 29 roku życia, mająca prawie 25 % udział jeśli chodzi o turystykę krajową. Na drugim miejscu są turyści w wieku od 30 do 39 roku życia. Pozytywny jest wynik jeśli chodzi o ludzi w podeszłym wieku od 60 do 74 roku życia, którzy wykazują 12% udział w podróżach krajowych.

Tabela 13. Goście krajowi według płci oraz wieku

Liczba przyjezdnych		%		
2006	2007	2006	2007	
1 278 300	924 800	100,0	100,0	TOTAL
				PŁEĆ
562 700	427 400	44,0	46,2	mężczyźni
715 500	497 400	56,0	53,8	kobiety
				wiek
183 600	107 500	14,4	11,6	15–19
248 100	230 500	19,4	24,9	20–29
219 300	199 100	17,2	21,5	30–39
298 600	146 300	23,4	15,8	40–49
162 900	131 100	12,7	14,2	50–59
165 700	110 700	13,0	12,0	60–74

Źródło: "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

3.2 TURYSTYKA ZAGRANICZNA

Liczba wyjazdów zagranicznych

Liczba wyjazdów zagranicznych Estończyków ma znaczne wahania, w roku 2004 wyjechało o prawie 200 000 turystów więcej niż w roku 2005, natomiast już w roku 2006 był spadek względem roku 2005. Największą liczbę wyjazdów zanotowali Estończycy w 2007 roku i liczba ta była większa o prawie 300 000 turystów.¹⁷

¹⁷ Opracowanie własne na podstawie - "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION"

Tabela 14. Liczba wyjazdów zagranicznych w latach 2004-2007

2004	2005	2006	2007	Lata
367 400	523 500	437 600	714 500	Liczba osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie - "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Długość pobytu

Na poniższej tabeli można zobaczyć pewną zależność, wraz ze wzrostem długości pobytu liczba turystów maleje. Najbardziej popularne wśród Estończyków w 2007 roku były wyjazdy 1-3 dniowe które stanowiły ponad 42% spośród wszystkich wyjazdów. Następnie 34 % podróżnych, odbyło podróże które trwały od 4 do 7 noclegów.

Tabela 15. Czas podróży Estończyków w latach 2004-2007

2004	2005	2006	2007	
100,0	100,0	100,0	100,0	
				czas podróży
15,8	19,6	11,3	...	Same-day visitors
84,2	80,4	88,7	...	Overnight visitors
41,3	48,3	39,6	42,9	1–3 nights
37,5	23,6	36,1	34,0	4–7 nights
14,0	16,3	19,3	16,7	8–14 nights
5,5	8,3	3,6	4,7	15–28 nights
...	3,6	...	...	29–91 nights
-	-	-	-	92–365 nights

Źródło: Opracowanie własne na podstawie - "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Główne motywy podróży zagranicznych

W roku 2004 i 2005 przeważały wyjazdy służbowe, lecz zmieniło się to od roku 2006 i na pierwszym miejscu jeśli chodzi o motywy podróży zagranicznych były podróże wakacyjne. Jest to związane z poprawą jakości życia w Estonii i lepszego statusu

materialnego jej mieszkańców co dało wynik aż 318 200 wyjazdów w celach wypoczynkowo wakacyjnych.¹⁸

Tabela 16. Motywy podróży zagranicznych Estończyków w latach 2004-2007

2004	2005	2006	2007	motywy podróży zagranicznych
146 500	193 900	120 200	231 200	wyjazdy służbowe
125 700	164 100	213 600	318 200	wakacje
60 000	114 500	83 900	142 300	odwiedziny krewnych i znajomych
35 100	51 000	19 900	23 000	inne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie - "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Kierunki wyjazdów zagranicznych.

Od roku 2004 do 2007 to Finlandia była głównym celem wyjazdów Estończyków, w roku 2007 było ich 140 300, czyli aż o prawie 50 000 więcej niż w roku 2006. Kolejnym krajem do którego najchętniej udają się Estończycy jest Rosja, która w roku 2007 przyjęła 76 900 mieszkańców Estonii. Stosunkowo duży wzrost o 25 000 w stosunku roku 2007 do roku 2006 zanotowała Litwa, która jest na trzecim miejscu jeśli chodzi o turystykę zagraniczną Estończyków.

Tabela 17. Kierunki wyjazdów zagranicznych Estończyków w latach 2004-2007

	2004	2005	2006	2007
<i>Finland</i>	91 100	125 600	93 800	140 300
<i>Sweden</i>	28 500	23 200	40 600	56 600
<i>Germany</i>	21 800	30 300	22 400	40 500
<i>Russia</i>	79 200	90 700	62 200	76 900
<i>Latvia</i>	39 600	93 900	48 700	73 100
<i>Lithuania</i>	20 200	19 100	17 700	24 500

Źródło: Opracowanie własne na podstawie - "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

¹⁸ Opracowanie własne na podstawie - "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Główne środki transportu

Estończycy najczęściej podróżowali samolotami i w roku 2007 odbyli nimi 245 000 lotów. W stosunku roku 2007 do lat poprzednich Estonia zanotowała bardzo duży wzrost jeśli chodzi o podróże powietrzne, gdyż np. w roku 2004 było ich tylko 79 400. Na drugim miejscu są podróże samochodem i było ich 166 800 w roku 2007 prawie dwa razy więcej niż w roku 2006. Taki ogromny wzrost jest podyktowany faktem, iż w roku 2007 Estonia weszła do krajów Strefy Shengen co znaczenie ułatwiło podróżowanie samochodami.

Na kolejnej pozycji jest transport wodny z którego w 2007 roku skorzystało 128 000 podróżnych, stanowi on duży procent wszystkich przejazdów a to za sprawą dobrze rozwiniętych portów i Finlandii znajdującej się za morzem, która jest głównym celem podróży turystycznych Estończyków.

Tabela 18. Główne środki transportu Estończyków w turystyce zagranicznej w latach 2004 - 2007

	2004	2005	2006	2007
<i>By air</i>	79 400	133 800	146 900	245 000
<i>By water</i>	98 000	128 700	102 700	128 400
<i>By railway</i>	19 700	16 200	20 200	23 300
<i>By bus</i>	79 900	92 400	67 800	96 200
<i>By car</i>	67 200	141 300	96 200	166 800

Źródło: Opracowanie własne na podstawie -"TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Profile turystów

Z roku na rok zmienia się stosunek płci jaka wyjeżdża za granicę. W 2004 roku było to więcej kobiet, w 2005 przeważali mężczyźni, w 2006 znowu większość stanowiły kobiety a w 2007 mężczyźni których było o 22 000 więcej niż kobiet. Jeśli chodzi o wiek, najwięcej osób wyjeżdżało w wieku od 30 do 39 lat oraz młodzież od 20 do 29 roku życia.¹⁹

¹⁹ Opracowanie własne na podstawie -"TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

Tabela 19. Podział Estończyków wyjeżdżających za granicę ze względu na wiek i płeć

2004	2005	2006	2007	
367 400	523 500	437 600	714 500	TOTAL
				pleć
174 100	266 300	194 400	366 400	<i>Males</i>
193 300	257 200	243 200	348 200	<i>Females</i>
				wiek
37 300	38 800	51 300	62 100	<i>15–19</i>
65 500	92 500	90 400	164 800	<i>20–29</i>
96 800	174 400	90 500	190 500	<i>30–39</i>
81 600	114 400	114 100	130 800	<i>40–49</i>
52 700	57 000	51 700	110 900	<i>50–59</i>
33 500	46 400	39 600	55 600	<i>60–74</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie - "TURISM, MAJUTUS TOURISM, ACCOMMODATION" by Eesti Statistika

ROZDZIAŁ IV ZNACZENIE RYNKU TURYSTYCZNEGO DLA POLSKI

Przyjazdy do Polski

Na podstawie wstępnych wyników pomiarów Instytutu Turystyki w 2009 roku szacujemy, że w ciągu całego roku było prawie 54 mln przyjazdów cudzoziemców (o 10% mniej niż 2008 r.), w tym blisko 11,9 mln turystów (o 8% mniej). W pierwszym kwartale 2009 roku spadek liczby przyjazdów nie rezydentów szacujemy na 10%, w tym turystów na 19%. W drugim kwartale spadki wyniosły, odpowiednio: 12 i 13%, a zaś w trzecim - 16 i 3%. W czwartym kwartale ogólna liczba przyjazdów nie zmieniła się, a liczba turystów wzrosła o 1%.

Tabela 20. Liczba przyjazdów do Polski poszczególnych krajów

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Świat ogółem	19 410	19 520	18 780	17 950	17 400	15 000	13 980	13 720	14 290	15 200	15 670	14 975
Niemcy	6 660	6 650	6 700	6 450	5 920	4 400	4 160	4 520	5 230	5 570	5 440	5 270
Rosja	1 800	1 600	1 360	1 160	1 140	980	940	790	700	735	710	545
Białoruś	2 280	2 335	1 730	2 180	2 370	2 080	1 700	1 620	1 460	1 440	1 490	1 350
Ukraina	3 200	3 285	3 180	2 920	3 090	3 080	2 930	2 480	2 340	2 535	2 500	2 120
Litwa	985	1 100	1 140	960	850	840	840	825	815	830	895	715
Łotwa	390	400	460	410	360	330	320	330	305	270	315	355
Estonia	285	300	340	300	220	190	160	150	130	120	145	170
Czechy	425	360	340	300	250	230	230	240	210	185	165	165
Słowacja	125	90	100	90	90	80	60	80	85	70	70	70
Unia Europejska (bez Niemiec)	2 030	2 135	2 255	2 110	2 050	1 805	1 650	1 645	1 790	2 015	2 365	2 495
Ważne zamorskie*	285	310	330	330	360	340	310	330	400	505	550	545
inne d. ZSRR (VNP)	220	240	180	150	170	100	90	90	90	90	90	95
Pozostałe kraje	725	715	665	590	530	545	590	620	735	835	935	1080

Źródło: www.intur.com.pl

Jak widać na powyższej tabeli Estonia zajmuje niski procent przyjazdów cudzoziemców do Polski. Od roku 1996 liczba przyjazdów Estończyków wzrastała aż do roku 1998 gdzie osiągnęła swoje maximum 340 000 podróżnych. Po roku 1998 liczba przyjazdów malała i osiągnęła tylko 120 000 w roku 2005. Od roku 2006 widzimy poprawę jeśli chodzi o odwiedziny Estończyków, gdyż w roku 2007 było ich 170 000.

Liczba noclegów

Porównując rok 2009 do roku 2008 pod względem liczby noclegów z jakiej skorzystali cudzoziemcy w Polsce, zauważamy w większości krajów spadek. Podobnie sprawa tyczy się Estonii której spadek wyniósł -11% porównując rok 2009 do roku 2008. W roku 2009 Estończycy skorzystali z 45 000 noclegów w Polsce i tym samym są na szarym końcu jeśli chodzi o całą Europę.

Tabela 21. Liczba noclegów poszczególnych państw

	2009 rok razem			
	Korzystający	zmiana	Noclegi	zmiana
RAZEM	3861,9	-5%	9609,4	-6%
Niemcy	1126,5	-1%	3797,3	-4%
Stara UE bez Niemiec	1341,2	-5%	2932,1	-7%
Austria	54,8	0%	111,4	3%
Belgia	56,7	-2%	114,5	-3%
Dania	87,3	-4%	215,1	-5%
Finlandia	47,5	3%	98,3	5%
Francja	174,0	-5%	359,4	-7%
Grecja	15,6	32%	38,5	28%
Hiszpania	112,8	2%	234,4	3%
Niderlandy	101,0	-8%	201,4	-10%
Irlandia	40,5	-17%	100,6	-16%
Luksemburg	2,8	8%	5,3	6%
Portugalia	18,3	18%	39,8	4%
Szwecja	108,9	-5%	242,1	-2%
Wielka Brytania	340,5	-12%	762,7	-14%
Włochy	180,4	-2%	408,7	-4%
Nowa UE	385,5	-9%	720,0	-4%
Bulgaria	9,5	-1%	24,2	-16%
Cypr	2,5	1%	6,8	0%
Czeska Republika	78,7	-3%	185,3	9%
Estonia	34,6	-17%	45,4	-11%

Źródło: www.intur.com.pl

Długość pobytu

Zdecydowaną przewagę w przyjazdach Estończyków do Polski stanowią przyjazdy krótkodniowe od 1 do 3 noclegów (87,9%). Na poniższej tabeli można zauważyć pewną zależność, że wraz ze wzrostem długości pobytu ilość podróżnych spada.

Tabela 22. Długość pobytu

	Węgry	Czechy	Słowacja	Łotwa	Estonia
Długość pobytu					
1 do 3 noclegów	64,4	69,9	74,6	98,3	87,9
4 do 7 noclegów	34,7	24,6	19,2	1,1	7,6
8 do 28	0,9	5,2	6,1	0,6	4,5
Ponad 4 tyg.	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0
<i>Średnia liczba noclegów</i>	3,0	3,0	2,9	1,2	2,1

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie - Witold Bartoszewicz, Teresa Skalska
"Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2008 roku"*

Charakterystyka społeczno-demograficzna.

Znaczna większość Estończyków którzy przybywają do Polski stanowią mężczyźni bo aż 89,4%, a kobiety zaledwie 10%. Jeśli chodzi o strukturę wieku przyjezdnych największą bo aż 46 procentową grupę stanowią osoby między 35 a 44 rokiem życia. Kolejnymi dużymi grupami które odwiedzają Polskę są turyści w wieku 25-34 lat (43.4%) i 45-54 lat (18%) .

Tabela 23. Charakterystyka społeczno - demograficzna

	Węgry	Czechy	Słowacja	Łotwa	Estonia
Płeć					
Kobieta	21,0	33,4	33,2	7,0	10,6
Mężczyzna	79,0	66,6	66,8	93,0	89,4
Wiek					
Do 24 lat	0,4	7,1	9,9	2,2	0,0
25 do 34	12,1	28,1	27,7	20,3	34,4
35 do 44	25,1	31,5	34,2	41,9	46,1
45 do 54	38,2	19,3	17,5	35,2	18,0
55 do 64	23,3	11,6	8,5	0,3	1,5
65 i więcej	0,9	2,5	2,2	0,0	0,0

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie - Witold Bartoszewicz, Teresa Skalska
"Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2008 roku"*

Cel pobytu

Jak widać na poniższej tabeli w roku 2008 najbardziej przeważająca liczba Estończyków była tylko przejazdem i stanowili oni aż 72,4 % jeśli chodzi o cel przyjazdu. Kolejną największą grupę stanowiły osoby które przyjechały do naszego kraju w celach biznesowych (15%). Jeśli chodzi o wakacje, zwiedzanie oraz wypoczynek Polskę odwiedziło 8,3 % wszystkich odwiedzających Estończyków.²⁰

Tabela 24. Cel pobytu

	Węgry	Czechy	Słowacja	Łotwa	Estonia
Cel pobytu					
Wakacje, zwiedzanie kraju, wypoczynek	33,6	24,3	30,4	9,2	8,3
Odwiedziny u krewnych lub znajomych	3,4	17,0	13,1	11,4	3,0
Cel zdrowotny	0,4	5,4	1,4	0,0	0,0
Sprawy zawodowe lub służbowe	53,5	26,3	22,9	17,1	14,7
Prywatny przyjazd szkoleniowy	0,0	1,6	1,7	0,0	0,0
Podjęcie dorywczej pracy	0,0	0,7	0,9	0,0	0,0
Zakupy	0,0	1,4	9,3	0,0	0,0
Cele religijne	0,4	1,6	2,8	0,3	0,0
Odwiedziny miejsca pochodzenia	6,1	2,3	1,8	0,6	0,8
Tranzyt	2,5	16,0	13,2	52,6	72,4
Inne cele	0,0	3,4	2,5	8,9	0,8

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie - Witold Bartoszewicz, Teresa Skalska
"Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2008 roku"*

Odwiedzane województwa przez Estończyków

Podróżujący z Estonii najliczniej, bo aż 46 % odwiedzali województwo Mazowieckie. Wiąże się to głównie ze sprawami biznesowymi jakie załatwiali w stolicy naszego kraju Warszawie. Drugim co do częstotliwości odwiedzanych województwem w Polsce przez Estończyków było województwo Wielkopolskie (20,8 %) a tuż za nim województwo Lubuskie (13,9%)

²⁰ Opracowanie własne na podstawie - Witold Bartoszewicz, Teresa Skalska
"Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2008 roku"

Tabela 25. Najczęściej odwiedzane województwa

	Węgry	Czechy	Słowacja	Łotwa	Estonia
Odwiedzane województwa*					
Dolnośląskie	5,8	24,6	3,8	0,0	0,0
Kujawsko-pomorskie	17,5	1,7	0,7	2,6	6,9
Lubelskie	0,3	1,6	0,7	6,7	0,8
Lubuskie	3,0	4,0	3,4	13,1	13,9
Łódzkie	0,3	5,3	2,4	11,1	0,0
Małopolskie	52,8	16,7	59,5	0,9	3,0
Mazowieckie	5,8	11,4	16,8	21,7	46,3
Opolskie	0,0	4,9	1,0	0,0	0,0
Podkarpackie	5,8	1,7	7,2	0,0	0,0
Podlaskie	11,6	1,2	0,7	17,1	7,7
Pomorskie	15,4	1,9	2,0	4,8	2,3
Śląskie	8,8	19,5	7,0	0,0	0,0
Świętokrzyskie	0,0	1,4	0,9	11,0	0,0
Warmińsko-mazurskie	0,3	1,8	0,2	0,0	9,8
Wielkopolskie	3,0	8,6	3,3	10,8	20,8
Zachodniopomorskie	5,0	3,4	0,6	3,1	0,0
Nieokreślone i brak danych	0,3	0,6	0,6	0,0	0,0

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie - Witold Bartoszewicz, Teresa Skalska
"Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2008 roku"*

Środki transportu

Najczęściej Estończycy przyjeżdżali do Polski pojazdami ciężarowymi bo aż 56.6%, wynika to z głównego celu odwiedzin jakim jest tranzyt. Na drugim miejscu 16.9% odwiedzających nasz kraj skorzystało z autokarów. 13,8 turystów skorzystało z usług lotniczych a 12,8 % z własnego transportu jakim jest samochód.

Tabela 26. Środki transportu

	Węgry	Czechy	Słowacja	Łotwa	Estonia
Transport					
Samolot	2,1	14,3	26,6	1,7	13,6
Samochód	49,7	54,5	58,2	45,8	12,8
Pojazd ciężarowy	25,9	25,6	12,8	52,5	56,6
Pociąg	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Prom	2,5	0,5	0,0	0,0	0,0
Autokar	19,8	3,8	1,6	0,0	16,9
Inne	0,0	1,3	0,8	0,0	0,0

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie - Witold Bartoszewicz, Teresa Skalska
"Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2008 roku"*

Rodzaj bazy noclegowej

Większość Estończyków podczas pobytu w Polsce skorzystało z hotelów i moteli, stanowili oni aż 40% odwiedzających. Duża część turystów nocowała na kempingach (13,9%). Niestety w nie uwzględniono osób korzystających z kwater prywatnych czy noclegów u rodziny i znajomych.

Tabela 27. Rodzaj bazy noclegowej

	Węgry	Czechy	Słowacja	Łotwa	Estonia
Rodzaj bazy noclegowej*					
Hotele, motele	42,9	40,7	46,5	26,9	40,3
Pensjonaty	10,2	15,1	14,3	5,5	8,5
Letnie domy	0,0	1,5	2,0	0,0	3,8
Kemping	6,3	1,9	2,2	5,2	13,9
Kwatery prywatne	5,8	5,3	12,6	9,3	0,0
U rodziny, znajomych	3,4	18,5	16,1	25,1	0,0
Inne miejsca noclegów	32,2	19,8	11,9	27,9	35,8

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie - Witold Bartoszewicz, Teresa Skalska
"Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2008 roku"*

Organizacja przyjazdu do Polski

Estończycy w zdecydowanej większości przyjeżdżali do Polski na własną rękę i stanowili prawie 60% przyjezdnych ze swojego kraju. Z zakupu pakietów skorzystało 21.1% Estończyków, a zakupu części usług 18.8%.²¹

Tabela 28. Organizacja przyjazdu do Polski

	Węgry	Czechy	Słowacja	Łotwa	Estonia
Organizacja przyjazdu					
Zakup pakietu	25,0	23,3	14,0	3,1	21,1
Zakup części usług	13,5	7,9	7,6	0,6	18,8
Tylko rezerwacja	0,3	4,9	5,6	9,3	0,8
Przejazd samodzielnie zorganizowany	61,2	64,0	72,9	87,0	59,4

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie - Witold Bartoszewicz, Teresa Skalska
"Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2008 roku"*

²¹ Opracowanie własne na podstawie - Witold Bartoszewicz, Teresa Skalska
"Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2008 roku"

Średnie wpływy z rynku w przeliczeniu na 1 turystę w roku 2007

Średnie wpływy z rynku w przeliczeniu na jednego turystę wyniosły w Estonii – 163USD. Jeśli liczbę 163 pomnożymy przez ilość Estończyków którzy odwiedzili Polskę uzyskamy roczny zysk jaki czerpie nasze Państwo z przyjazdowej turystyki Estonii.

W roku 2007 nasz kraj odwiedziło 170 000 Estończyków, średnio każdy z nich wydał 163USD, co daje nam $170\,000 \times 163\text{ USD} = 27\,710\,000\text{ USD}$. W porównaniu do innych państw Estonia stanowi bardzo mały wpływ na naszą turystykę i jej rozwój.²²

ZAKOŃCZENIE

Po dokonaniu analizy estońskiego rynku turystycznego, można stwierdzić, że jego pozycja z biegiem czasu umacnia się jeśli chodzi o turystykę międzynarodową. Znaczący wpływ miały ostatnie zmiany społeczno-polityczno-gospodarcze, a mianowicie wstąpienie do Unii Europejskiej oraz strefy krajów Shengen. Dzięki analizie możemy stwierdzić, iż w przeciągu kilkunastu ostatnich lat zdolność przyjmowania turystów ciągle i systematycznie wzrastała dzięki zwiększającej się ilości obiektów zakwaterowania, ilości łóżek oraz rozwojowi infrastruktury. Pozytywnym faktem jest to, iż coraz więcej Estończyków wyjeżdża na wakacje za granicę, co jest skutkiem polepszającego się standardu i jakości życia w Estonii.

Niestety Estonia z racji swojej niewielkiej liczby ludności, dla Polski nie jest liczącym się odbiorcą usług turystycznych. Estonia chociaż nie może zaoferować gorącego lata, ani zimowych wypraw w góry posiada jakąś magiczną siłę, która nas przyciąga, dlatego też gorąco zachęcam do odwiedzenia tego kraju.

²² Opracowanie własne na podstawie - www.pot.gov.pl

BIBLIOGRAFIA

1. Bartoszewicz, Skalska "Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2008 roku", Warszawa 2009
2. Enterprise Estonia, "Tourism in Estonia in 2009", Tallin 2010
3. Eesti Statistika, "TURISM. MAJUTUS TOURISM. ACCOMMODATION", Tallin 2008
4. www.cia.gov
5. www.estii.pl
6. www.stat.ee
7. www.pl.wikipedia.org
8. www.intur.com.pl
9. www.visitestonia.com
10. www.swiatpodrozy.pl
11. www.pot.gov.p

SPIS RYSUNKÓW

- Rysunek 1. Estonia w świecie
- Rysunek 2. Flaga Estonii
- Rysunek 3. Herb Estonii
- Rysunek 4. Republiki Nadbałtyckie
- Rysunek 5. Mapa administracyjna Estonii
- Rysunek 6. Mapa komunikacji w Estonii
- Rysunek 7. Rozmieszczenie zakwaterowania zbiorowego w Estonii
- Rysunek 8. Zagęszczenie zakwaterowania turystów
- Rysunek 9. Długość pobytu turystów zagranicznych w poszczególnych prowincjach

SPIS TABEL

Tabela 1. Podział administracyjny Estonii według prowincji

Tabela 2. Ruch turystyczny na świecie

Tabela 3. Przyjazdy turystów zagranicznych korzystających z noclegu oraz zmiany procentowe w latach 2005 - 2009

Tabela 4. Liczba noclegów poszczególnych państw oraz zmiany procentowe w latach 2005-2009

Tabela 5. Liczba przyjezdnych według regionów

Tabela 6. Cel podróży

Tabela 7. Baza noclegowa Estonii: obiekty zakwaterowania, liczba łóżek, liczba pokoi

Tabela 8. Liczba obiektów zakwaterowania w poszczególnych regionach

Tabela 9. Przyjazdy z noclegiem oraz zmiany procentowe w latach 2005-2009

Tabela 11. Motywy podróży

Tabela 12. Kierunki wyjazdów krajowych

Tabela 13. Goście krajowi według płci oraz wieku

Tabela 14. Liczba wyjazdów zagranicznych w latach 2004-2007

Tabela 15. Czas podróży Estończyków w latach 2004-2007

Tabela 16. Motywy podróży zagranicznych Estończyków w latach 2004-2007

Tabela 17. Kierunki wyjazdów zagranicznych Estończyków w latach 2004-2007

Tabela 18. Główne środki transportu Estończyków w turystyce zagranicznej w latach 2004 - 2007

Tabela 19. Podział Estończyków wyjeżdżających za granicę ze względu na wiek i płeć

Tabela 20. Liczba przyjazdów do Polski poszczególnych krajów

Tabela 21. Liczba noclegów poszczególnych państw

Tabela 22. Długość pobytu

Tabela 23. Charakterystyka społeczno - demograficzna

Tabela 24. Cel pobytu

Tabela 25. Najczęściej odwiedzane województwa

Tabela 26. Środki transportu

Tabela 27. Rodzaj bazy noclegowej

Tabela 28. Organizacja przyjazdu do Polski

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba noclegów z jakiej skorzystali turyści zagraniczni w latach 2003-2009

Wykres 2. Liczba noclegów z jakich skorzystały Szwecja, Niemcy, Norwegia i Wielka Brytania w latach 2002-2009

Wykres 3. Liczba noclegów spędzonych przez turystów według miesięcy

Wykres 4. Liczba noclegów turystów krajowych i zagranicznych w latach 2004-2009

Informacja

Wyrażam zgodę na opublikowanie wykonanego przeze mnie projektu na stronie AWF Kraków. Oświadczam, że został on wykonany zgodnie z obowiązującymi zasadami i nie narusza niczych praw autorskich.